

GENÇ SANATÇILAR YARIŞMAMIZA KATILIN

**BÜYÜK
EKİM**

**ilerici
YURTSEVER
gençlik**

67

Yıl: 3
1.11.1978
750 kr

ANTI-EMPERYALİST, ANTI-FAŞİST MÜCADELEDE GÜÇLERİMİZİ BİRLEŞTİRELİM.

DEVİRİMİ 61 YAŞINDA

ÖN LİSANS HAYIR!

Ülkemizde 1973 yılında, 1750 sayılı üniversiteler yasasının yürürlüğe girmesinden sonra kimi yüksek öğrenim kurumlarında Ön Lisans sistemi uygulanmaya başlandı. Daha ilk başta bunun bir aldatmaca olduğu ortaya çıktı. Eğitim sisteminin anti - demokratik, çağdışı yapısının yanısıra böylesi bir uygulamanın getirilmesi öğrenciler arasında sert tepkiler doğurdu. Öğrenci gençliğin geniş boyutlara varan direnişleri, öğretim üyeleri ve demokratik güçlerin uygulamaya karşı çıkmaları sonucu Ön Lisans bazı okullardan kaldırıldı. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinde ise söz konusu uygulama 1975 - 1976 ders yılında getirildi. Ön Lisans bu okulda hâlâ devam etmektedir.

ÖN LİSANS SİSTEMİNİN AMACI VE NİTELİĞİ

Ön Lisans sisteminin ülkemizde uygulanmasının başlıca amacı, ara teknik eleman yetiştirmek olarak öngörülmüştür. Kuşkusuz böyle bir uygulamaya başvurulmasının nedeni sadece bu değildir. Bunun ardında daha başka etmenlerin yattığı açık bir gerçektir. Bugünkü gerici eğitim sistemi, öğrencilerin ezici çoğunluğunun üniversite kapıları önünde birikmelerine neden olmaktadır. Binbir zorlukla liseyi bitiren öğrenciler üniversite sınavlarında elenmekte, gelecekleri tehlike altına girmektedir. Bu sorun, ivedilikle çözümlenmesi gereken bir zorunluluk biçimini almıştır. Bu duruma neden olan gerici egemen güçler, bu yakıcı sorunun kendileri açısından yaratacağı tehlikeleri hesap ederek bunun önlemini almak zorunda kalmaktadırlar. Burjuvazi, sorunu geçiştiren, öğrencilerin tepkilerini yumuşatmaya yönelik Yay - Kur, Mektupla Öğretim gibi ayakları yere basmayan siyasal amaçlı projeleri piyasaya sürmektedir. Böylece durumu düzelttiğini sanmaktadır. Ön Lisans da bu türden bir aldatmacadır. Bunun uygulandığı okullar, öğrenciler aleyhinde işleyen anti - demokratik, bilimsel olmayan bir uygulama olduğunu açık seçik göstermiştir. Ön Lisans uygulaması; öğrenciler aleyhinde bir dizi kararlar getirmiş; onların geleceğini karanlığa boğan bir rol oynamıştır. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinde Ön Lisans deneyine bakmamız bu durumu görmemize yetecektir. Kaldı ki Ön Lisans sistemi, anti - demokratik ve öğrencilerin çıkarlarına ters olduğu için daha önce Ege Üniversitesi

tesisi ve daha başka okullardan kaldırılmıştı.

1975 yılında İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinin Mühendislik ve Lisans bölümlerini kazanan öğrenciler, bu hakları ellerinden alınarak iki yıllık Ön Lisans uygulamasına tabi tutulmuşlardır. O yıl bu okula giren 450 kişiden şimdiye değin ancak 153 kişi mezun olabilmıştır. 80 öğrenci de Ön Lisans'ın kurbanı olarak okulu bırakmak zorunda kalmış ve işsizler ordusuna katılmıştır. Dahası bugün, Ön Lisans yönetmeliğinin zorunlu saydığı oldukça kısa sürede Ön Lisans'ı bitiremeyen 217 kişi okuldan atılma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Ön Lisans uygulamasının öğrencilere ne gibi yararlar (!) getirdiği ortadadır. Yöneticilerin, Milli Eğitim Bakanlığının bu haksız duruma, adaletsiz uygulamaya gözlerini daha fazla kapamamaları en doğru yol olacaktır.

ANTI - DEMOKRATİK ÖN LİSANS UYGULAMASI KALDIRILMALIDIR

Zamanın iktidarlarınca siyasal amaçlarla getirilen Ön Lisans, saptanan amaçların hiçbirine cevap vermemiştir. O zamanın yöneticileri, bu uygulamayla ara

teknik eleman yetiştirileceğini, bunlara iş alanları sağlanacağını ve hatta Ön Lisans mezunlarının öğretmenlik yapmalarının sağlanacağını söyleyip durdular. Başta şunu söylemek gerekir ki iki yıl gibi kısa sürede ara teknik elemanın gerektirdiği teknik bilgi ve beceri verilemez. Kaldı ki eğitim sisteminin bugünkü yapısı ve oldukça sınırlı olanakları buna elvermemektedir. Öte yandan Ön Lisans mezunu öğrencilere iş bulunmamakta ve açlığa itilmektedirler. Ortaöğretim Genel Müdürlüğünce alınan son bir kararla da Ön Lisans mezunu öğrencilerin öğretmenlik yapamayacakları kararlaştırılmıştır. Sormak gerekir yöneticilere ve «demokrat» geçinenlere: Ön Lisansla kısıvrak bağlanan öğrenci bu durumda ne yapacaktır? Açıktır ki bu uygulama öğrencileri açlığa, işsizliğe ve sefaletle itmekten başka bir hizmet (!) sunmamaktadır. Ön Lisans Yönetmeliğinin kendi içinde tutarsızlıklar ve öğrenciler aleyhinde zorluklarla dolu olması da bu uygulamanın anti - demokratik, gerici niteliğini daha da artırmaktadır. Örneğin, bir ders için 8 ile vize alan bir öğrencinin bu dersini verebilme-

si için sınavda 11 alması şart koşulmaktadır. Ayrıca iki yılın derslerini, süresi içinde verebilmek için iki sınav hakkı tanınmaktadır. İki yılın derslerini üç yılda veremeyenler de okuldan atılmaktadır. Öğrencilerin binbir ekonomik zorlukla kuşatılmış oldukları bu ortamda öğrenciyi böylesi bir şeye zorlamak haksız, adaletsiz değil de nedir? Şaşırtıcı bir noktadır ki, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi öğrencilerinin Ön Lisans uygulamasına karşı haklı tepkilerine, ardıcıl uyarılarına rağmen yöneticiler bunu geçiştirmeye çalışmaktadırlar. Bilecek ya da bilmeyerek öğrencilerin hayatıyla oynamaktadırlar. Öğretim üyelerinin, asistanların ezici çoğunluğunun haksız bulduğu, anti - demokratik saydığı, öğrencilerin çıkarlarına ters bir yapıda olan böylesi bir uygulama daha fazla yürürlükte kalamaz. Demokratik hak ve özgürlüklerden yana olacağını vaadeden Ecevit hükümeti, Ön Lisans uygulamasının kaldırılması yönünde etkin girişimlerde bulunmalıdır. Öğrencilerin isteklerine kulak vermeli, bu uygulamayı iptal etmelidir. Bu, ivedilikle yerine getirilmesi zorunlu demokratik bir ödevdir.

GFKD BAŞKANI HASAN ÇOLAK:

ÖN LİSANS KARŞI DİRENİŞİMİZ SÜRECEK

Ön Lisans uygulamasının kaldırılması için Fen Fakültesi öğrencilerinin başlattıkları direnişle ilgili olarak Genç Fenliler Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Hasan Çolak gazetemize bir açıklama yapmıştır. Hasan Çolak'ın bu açıklamasını yayınıyoruz.

«Ön Lisans uygulamaları, üniversite önündeki birikime çözüm bulmak amacıyla siyasal iktidarlara bazı üniversitelerde uygulamaya kondu. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinde Ön Lisans Sistemi 1975 yılında uygulanmaya başlandı. 1975 yılında Fen Fakültesini kazanan öğrenciler, 4 yıllık lisans öğrenimi yapmak için geldiler. Zorunlu olarak Ön Lisans'a kayıt edildiler. GFKD'de örgütlenen Fen Fakültesi ilericisi, yurtsever öğrencileri, bu anti - demokratik uygulamaya karşı savaşımını başından beri sürdürmüşlerdir.

İki kez Danıştay'a dava açılmış, ancak yürütmeyi durdurma isteği reddedilmiştir. Öğretim üyeleri ve okul yöneticileriyle defalarca görüşme yaptık, sorunlarımızı anlattık. Ne var ki bu girişimlerimiz so-

nuç vermedi, öğrencilerin istemi geçiştirildi. Bu yıl bu uygulamanın iptal edilmesi için etkin çalışmalara başladık. Arkadaşlarımıza sorunu anlatan bildiriler dağıtıldı, afişleme yapıldı. Sınıflarda bir dizi forum yapılarak öğrencilerin çoğunluğunun savaşıma katılımı sağlanmıştır. 600 imzalı bir dilekçeyi de Dekanlığa verdik. Tüm bu girişimlerimiz de sonuç vermeyince bazı demokratik örgütlerle ilişkiye geçtik. TUMAS, TUMÖD ve örgütümüz GFKD ortak bir basın toplantısı düzenleyerek başarısız bir uygulama olan Ön Lisansın kaldırılmasını istedik.

Ardından üç arkadaşımız Rekörtörük önünde ölüm orucuna başladılar. Sınıfları boşaltarak ölüm orucu yapan arkadaşlarımızı yığınsal bir şekilde ziyaret ettik ve dayanışmamızı belirttik. Bu da Fen Fakültesi öğrencilerinin Ön Lisansa karşı savaşımında kararlı olduklarını somut olarak gösterdi.

Haklı direnişimizi etkisiz kılmak için polisler çadırları kaldırdılar. Polisin bu tavrı savaşım azmimizi kırmak yerine daha da kuvvetlendirmiştir. Çadırların sökülmesini ve Ön Lisans uygulamasını yığınsal

bir biçimde derslere girmeyerek protesto ettik. Örgütümüz GFKD'nin Ön Lisans'ın kaldırılması yönündeki savaşında başarılı girişimleri ve demokratik güçlerin desteğini sağlaması maocuları rahatsız etti. Onlar bu haklı direnişimizi provoke etmek için her türlü yolu denediler, öğrencilerin birliğini parçalamaya yeltendiler. Maocuların bu davranışları onların gerçek yüzlerinin açığa çıkmasını sağladı. Okulumuzda zaten güçsüz olan maocular, öğrenciler arasında iyice yalıtıldılar. Ön Lisansın kaldırılması yönündeki haklı savaşımımızı hiçbir güç engellemeyecektir.

Sorunun çözümü için isteğimiz, kısa vadede Ön Lisans dersi olanların lisansa geçebilmelerini sağlayacak yönetmelik değişikliği bir an önce yapılmalıdır. Köklü çözüm Ön Lisans'ın iptal edilmesidir.

Fen Fakültesinin ilericisi, yurtsever tüm öğrencileri, öğretim üyeleri Ön Lisans'a karşıdır. Fen Fakültesi ilericisi, yurtsever öğrencileri bu anti - demokratik uygulamanın kaldırılması için örgütleri GFKD öncülüğünde sonuna kadar direneceklerdir!»

BÜYÜK EKİM DEVRİMİ 61 YAŞINDA

İnsanlık tarihinde yepyeni bir çağ, dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı, Büyük Ekim Devrimi ile açıldı. Büyük Ekim Devrimi 61 yaşına bastı. Şu günlerde; Sovyet halkı, dünyadaki tüm ilerici, sosyalistler, komünistler Büyük Ekim Devrimi'ni, yüzyılımızın bu en önemli olayının yıldönümünü, bir büyük bayramı kutluyorlar.

61 yıl önce yüce Lenin'in önderliğinde, kapitalistlerin ve toprak ağalarının iktidarını, Çarlığı deviren Rusya'nın işçi ve köylüleri tarihin ilk sosyalist devletini, Sovyet Devleti'ni kurdular.

BÜYÜK EKİM DEVRİMİ'NİN ATEŞİ TÜM İNSANLIĞI SARIYOR

Büyük Ekim Devrimi sadece Çarlığı devirmekle kalmadı, etkileri Rusya'nın sınırlarını aştı. Emperyalizmin bu en zayıf halkasında açılan gedik, tüm dünyanın ezilen ve sömürülen halklarının kurtuluş yolunu aydınlatı.

Büyük Ekim Devrimi, kapitalist ülkeler işçi sınıfının devrimci savaşına, ulusal kurtuluş hareketlerine güç ve esin kaynağı oldu. Günümüzde sosyalizmin bir dünya sistemi haline gelmesinde, sömürge imparatorluklarının parçalanarak bağımsız devletler kurulmasında, bu genç bağımsız devletlerin bir kısmının, sosyalist ülkelerin, Sovyetler Birliği'nin yardımlarıyla kapitalist olmayan kalkınma yolunu seçerek sosyalizme yönelmelerinde Büyük Ekim Devrimi'nin etkisinin ne denli önemli bir rol oynadığı açıktır.

HİTLER FAŞİZMİNİ EZEN SOVYETLER BİRLİĞİ İNSANLIĞI BÜYÜK BİR BELADAN KURTARDI

Sovyetler Birliği, insanlığı Hitler faşizminin belasından kurtardı. 20 milyon Sovyet yurttaşının kanı, sosyalist Anayurdu, Avrupa topraklarını suladı. Hitler faşizminin ezilmesiyle Avrupa halkları özgürlüklerine kavuştular. Bir kısım Avrupa ülkesi sadece faşizm belasından kurtulmakla kalmadı, kapitalizmin ezgisinden de kurtuldu. Sovyetler Birliği bu halkların sosyalizm kuruculuğuna kardeşçe dayanışma gösterdi. Sosyalizm tek bir ülkenin sınırlarını aşarak bir sistem haline dönüştü. Emperyalizmin konumları zayıfladı. Dünya sosyalist sisteminin ka-

lıcı başarıları emperyalizmi her geçen gün daha fazla köşeye sıkıştırdı. Sıkıştırıyor... Emperyalizm artık bunalımlarının üstesinden gelemiyor.

Vietnam'da, Küba'da, Angola'da ve daha dünya kadar sömürgeci olan bir çok ülkede ağır darbeler yedi. Sosyalist ülkeler sürekli gelişip güçlendikçe emperyalizm geriliyor. Can çekiyor. Can çektikçe kudurganlaşıyor, saldırganlaşıyor. Yeni kırım silâhları üreterek dünya halklarını tehdit etmeye çalışıyor. Serüven peşinde koşuyor. Faşizmi yeniden hortlatmaya, savaş kışkırtıcılığı yapmaya çalışıyor.

BÜYÜK EKİM DEVRİMİ TÜRKİYE HALKININ SAVAŞIMINA IŞIK TUTTU

Büyük Ekim Devrimi'nin 61. yılında ulaştığı aşama halkların gözünü kamaştırıyor. Sovyet insanının Ekim Devrimi ile doğan yeni yaşamı, sosyalizmin insana verdiği değeri somut olarak gözler önüne seriyor.

Türkiye halkı, Büyük Ekim Devrimi'nin yaktığı ateşle, emperyalizme karşı savaşa kalktı. Dünyanın ilk sosyalist ülkesinin, Lenin'in ülkesinin uzattığı dostluk eli, karşılıksız yardımlar ulusal kurtuluş savaşımızın ıtkusunu sağladı. Emperyalizm kovuldu. Ülkemizin üzerinde dolaşan kara bulutlar dağıldı. Büyük Ekim Devrimi'nden 6 yıl sonra 29 Ekim 1923'te cumhuriyet ilân edildi. Ancak ulusal kurtuluş savaşı, burjuvazinin öncülüğünde geliştiği için toplumsal kurtuluşla tamamlanmadı. Demokratik devrime yükselmesi, burjuvazinin zorbalığı ve arkadan saldırısıyla engellendi.

Çok geçmeden emperyalizmle bütünleşen, sarmaşan egemen güçler, anti-Sovyetizm, anti-komünizm propagandasının şampiyonu kesildiler. Ülkemizi NATO'lara, CEN-TO'lara bağlayarak, ikili kölelik anlaşmaları imzalayarak, topraklarımızı emperyalizmin hizmetine sunarak, Sovyetler Birliği'ne karşı düşmanlık tohumları ekmeye çalıştılar.

Egemen güçlerin bunalımları arttıkça, emperyalizme bağlanma politikası hız kazandı. Bunalımların burgacında kıvrandıkça, çıkış yolu bulamadıkça anti-Sovyetizme, anti-komünizme daha sıkı sarıldılar. Başları

her sıkıştığında «komünizm tehlikesi» «Kuzeyden gelen tehlike» (!) gibi gevelemelerle düzenlerini sürdürmeye çalıştılar. Bugün artık bu demagojilerini sürdürüyorlar. «Kuzeyden tehlike» gelmediğini resmi ağızlar söylüyor. Yine de emperyalizme ödün üstüne ödün veriliyor.

Ancak egemen güçlerin, bütün silahları geri tepti, tepiyor. Halkımız, bu büyük komşumuzun, karagün dostumuzun, ulusal kurtuluş savaşı yıllarından başlayarak bugüne kadar sürdürdüğü ardıcıl barış ve dostluk politikasını unutmuyor, unutmayacak.

Her 29 Ekim'i kutlarken, Sovyetler Birliği'nin halkımıza karşı gösterdiği engin dayanışma bilincinde olarak, Sovyet halkının büyük bayramı Ekim Devrimi'nin yıldönümlerini, 7 Kasımları coşkuyla kutluyor, kutlayacak...

AÇIKLAMA

Gazetemiz İLERİCİ Yurtsever GENÇLİK'in fiyatı, 66. sayı ile birlikte 7.5 TL oldu. Kâğıttan filme, baskıdan dizgiye kadar her türlü teknik işe ve malzemeye gelen zam, bizleri zorunlu olarak İYG'nin fiyatını yükseltme yoluna itti. Artık İYG maliyetini karşılayamaz duruma gelmişti. Kısıtlı maddi olanaklarla, zamların getirdiği ağır mali yükümlülükleri karşılayabilme olanığımız yoktu.

Gazetemizin fiyatının artmasına karşın, abone koşulları değişmemiştir. Ocak 1979'a kadar gazetemize abone olacak tüm okurlar, yurt içi 6 aylık 50 TL, Yıllık 100 TL (Yurt dışı iki katı) üzerinden abone olabileceklerdir.

Ayrıca gazetemizin genel dağıtımını, diğer yayınlarımızda olduğu gibi Temel Dağıtım'a vermiş bulunuyoruz. Bundan böyle dağıtım ile ilgili her türlü sorun ve istemlerinizi Temel Dağıtım'a bildirmek durumundasınız. Temel Dağıtım'ın yazışma adresi: Yerebatan Cad. Taşavaklar Sok. No: 5, Cağaloğlu - İSTANBUL.

Çalışmalarınızda başarılar diler, dost selamlarımızı iletiriz.

İLERİCİ Yurtsever GENÇLİK
GAZETESİ

SİLAHLI DÖRT FAŞİST İGD ÜYESİ HASANBAKIRCI'YI KAÇIRAMADI

Faşist komandoların son günlerde giriştikleri bombalama, otobüsten adam kaçırma, ev basarak yurtseverleri kurşuna dizme eylemleri sürüyor. Faşist terörün böylesi boyutlar alması karşısında geniş emekçi halk yığınları, ilerici, yurtsever güçler pasifize olmuyorlar. Faşistlerin sokağa egemen olma hevesleri kursaklarında kalıyor. İlerici, yurtsever güçler faşizme geçit vermemek için, can güvenliklerini sağlamak için direniyorlar.

24 Ekim 1978 Salı günü Cağaloğlu'na gitmek için Lâleli'den belediye otobüsüne binen İGD Eminönü Şubesi üyesi, Hukuk Fakültesi öğrencisi Hasan Bakırcı'yı kaçırmak isteyen faşist komandolar böylesi bir direniş sonucu, silahlı oldukları halde kurtuluşu kaçmakta bulmuşlar, kaçamayan Hayri Yıldırım adlı faşist ise Hasan Bakırcı'nın çabası ve halkın da yardımıyla yakalanmıştır. Hasan Bakırcı arkadaşımız olayı şöyle anlattı gazetemize: «Cağaloğlu'na gidiyordum. Otobüs Beyazıt'ta durduğunda durakta bekleyen Hukuk Fakültesi öğrencisi, eli kanlı faşist Hayri Yıldırım beni gördü. Ancak otobüse binemedi. Trafik sıkışık olduğu için otobüs yavaş gidiyordu. Faşist H. Yıldırım bundan yararlanarak 'kurtarılmış gölge' ilan ettikleri Beyazıt'tan yanına silahlı üç faşist daha alarak Çarşıkapı'da otobüse bindiler. Yanıma gelerek silahlarını gösterip 'in aşağıya' dediler. Daha önceki kaçırma olaylarının sonucunu biliyordum. Ve biliyordum ki her ne olursa olsun faşist canilere teslim olmamak gerek. Teslim olmak demek kesinlikle ölüm demektir. Belli ki faşistler böyle bir direnişle karşılaşacaklarını ummuyorlardı. 'İnmiyorum' deyince saldırdılar. Otobüste bir anda bağırışmalar, kaçışmalar oldu. Ben otobüsün tutunacak demirlerine yapışmış bırakmıyorum ve karşı koyuyordum. Faşistler beni kaçıramayacaklarını anlayınca otobüsün ön kapısından inerek kaçmaya başladılar. Ben, faşist Hayri Yıldırım'ı yakaladım, bırakmıyordum. Ötekiler kaçtılar ama, halktan bazı kişilerin de yardımıyla bu faşisti yakalayıp karakola teslim ettim.»

Hasan Bakırcı, İstanbul Hukuk Fakültesinde faşist işgalin kırılmasında diğer ilerici yurtsever arkadaşları gibi yılmadan savaşım verdi. Faşistlerin kuru-sıkı tehditlerine pabuç bırakmadı. 16 Mart kırımı bile ilerici yurtsever gençliğin savaşımını kıramadı. İşçi sınıfının yolunu savaş yolu bilen ilerici yurtsever gençlik, faşist terör karşısında boyun eğmeyecektir. Faşistler gereken dersi alacaklardır.

SPORLA SAĞLIK VE EĞİTİM OYUNLARI SPORCULARLA DAYANIŞMA GECESİ

AMATÖR
SPORCULAR
DERNEĞİ
İstanbul şubesi

tüm sporculara
sosyal güvence

Tarih: 13 KASIM 1978

Yer: Spor ve Sergi Sarayı

Saat: 19.00 - 23.00

EGE ÜNİVERSİTESİNE İLERİCİ GENÇLİĞİN BA YRAĞINI DİKECEĞİZ

Ege Üniversitesi genel olarak anti - faşist bir kitlenin öğrenimini sürdürdüğü, faşistlerin hiçbir etkinliğinin olmadığı Türkiye'nin en der üniversitelerinden birisidir.

Özellikle 1975 yılında faşistlere karşı yöneltilen anti - faşist savaşım sonucu, faşistler üniversitenin hemen hemen tüm fakültelerinden atılmışlardır. Bu dönemde faşistlerin atılmasındaki en etkin rolü bugün İGD saflarında olan arkadaşlarımız oynamıştır.

Tüm bu olumlu kazanımlara rağmen bugün Ege Üniversitesinde geniş yığınlar, kimi sorumsuz grupların çabalarıyla savaşımından uzak tutulmaya çalışılmakta, yapılan forumlara ilgisiz kalmakta, anti - demokratik sınav ve ceza yönetmeliklerine karşı savaşımında etkin olamamaktadır.

BU DURUMUN NEDENLERİ NELERDİR?

1975 yılının sonlarında faşistlerin tamamen üniversiteden atılmasıyla, «sahte düşmanlar yaratarak esas düşmanı gizleyen» maocu gruplar, karşı - devrimci ideo-

lojilerini yaymak için, kendileri ne en tehlikeli rakip gördükleri ilerici yurtsever gençlere karşı sistemli saldırılara giriştiler. Özellikle 1977 Mayıs'ında başlayan saldırılar, ilerici gençlerin propaganda ve ajitasyon çalışmalarını engellemek amacını güdüyordu. Maocular bu amaçlarına varmak için işi, zorbaca yöntemler kullanarak ilerici gençleri okula almamaya kadar götürdüler. Bu dönem içinde birçok İGD üyesi maocuların silahlı, zincirli, sopalı saldırılarına uğrayarak yaralanmıştır.

İGD'nin nicelik olarak gelişmege başladığı bu ilk dönemde, İGD'nin Bornova yurtlarındaki direnişe katılmayı fırsat bilen maocular, henüz bilinçsiz, politik olgunluğa sahip olmayan birçok genci kendi karşı - devrimci ideolojileri doğrultusunda kullanmaya başladılar. Bu arada «çok bilmiş» (!) birtakım gruplar da «iki revizyonist çizginin çatışması» gibi bilimsel (!) tespitler yaparak tam anlamıyla orta yolculuk politikası izlemişler, maoculuğun kimi yerler-

de palazlanmasında rol oynamışlardır. Forumlarda, duvar gazetelerinde sürekli saldırgan gruba karşı tavır alacaklarını belirtmelerine karşın, pratikte, ideolojilerinden kaynaklanan parsa toplama anlayışı doğrultusunda hareket etmişlerdir.

Ülkemiz bu yıl pek çok önemli atılımlara tanık oldu. Türkiye işçi sınıfının savaş yolundan yürüyen, dostlara onur, düşmanlara korku salan ilerici gençlik hareketi çığ gibi büyümektedir. Artık ilerici gençler maoculara, anladıkları her dilden cevap verebilmektedirler. Bu yüzden maocular Üniversitenin dört duvarı arasında sıkışıp kaldılar. İzmir'de birçok semtte, lisede, fabrikalarda karşı - devrimci maoculara karşı savaşımı ardıcıl olarak sürdüren ilerici yurtsever gençlerin önünde bir görev daha durmaktadır.

Bu görev; maocuların tutundukları son dalı da kesmek, Ege Üniversitesinde ilerici gençliğin bayrağını dalgalandırmaktır. Biz

bu görevi başaracağız.

Bizler üniversiteleri devrimin kalesi, öğrencileri de devrimin ana motoru olarak görmüyoruz. Bizler, yüksek öğrenim kurumlarında öğrenim gören gençliği, işçi sınıfının başını çektiği bağımsızlık, demokrasi, barış ve sosyalizm savaşına destek olmaya ve onun savaş yolundan yürümeye çağırıyoruz.

Bu nedenle 30 Eylül - 1 Ekim tarihlerinde Ege Bölgesi Üniversite Gençliğinin Forumunu yaptık. İGD Merkez Yüksek Öğrenim Bürosu'nun politikası, foruma katılan ikiyüz üniversite öğrencisi ile tartışılarak bir kez daha gözden geçirildi, öğrenci gençliğe tanıtıldı. Diğer gençlik örgütlerinin gençliğe bakış açısı ve bu konudaki yanlışlıkları tüm çıplaklığıyla ortaya kondu. İGD dışındaki birçok gençlik örgütünün bölünmesinin, küçük burjuva devrimciliğinin kaçınılmaz bir sonucu olduğuna değinildi. Gençliğin güç ve eylem birliğinin dirimsel önemi vurgulanarak, faşistleri barınaklarından atmanın, gençliğin eylem birliğini sağlamaktan geçtiği bir kez daha ortaya kondu.

Bu forum bize gösterdi ki, ilerici gençler, Ege Üniversitesinde binlerce genci doğru ilkelerde örgütlemeye hazırdır. Hiç bir güç ilerici gençleri bu görevden alıkoyamaz. Bu alanda önümüze çıkacak tüm engelleri bileğimizin gücüyle, savaşkan örgütümüzle aşacağız.

EGE ÜNİVERSİTESİ'NDEN İLERİCİ YURTSEVER GENÇLER

İTÜ AÇILMALIDIR!

Eli kanlı faşist çeteler, 20 Ekim günü barbarca cinayetlerine bir yenisini daha eklediler. Bilim adamı Bedri Karafakioğlu'nu kurşunlayarak katlettiler. Ord. Prof. Bedri Karafakioğlu'nun öldürülmesi yurt çapında sert tepkiler doğurdu. İTÜ öğrencileri, öğretim üyeleri, dekanlar, profesörler, asistanlar, demokratik örgüt, kişi ve kuruluşlar bu faşist cinayeti nefretle lanetlediler. Faşist katillerin derhal yakalanıp cezalandırılmasını istediler. Öte yandan ilerici yurtsever gençler düzenledikleri yığmsal gösterilerle Bedri Karafakioğlu'nun katledilmesini protesto ettiler. Katiller yuvası faşist MHP ve yan örgütlerinin kapatılmasını istediler.

Bir dekanın, bir bilim adamının öldürülmesi bir kez daha açık açık gösterdi ki faşistler; ilerici, yurtsever, demokrat, kendi insanlık dışı düşüncelerini paylaşmayan herkesin can düşmanıdır.

Ancak bilim adamlarına, öğrencilere yönelen saldırıların öğrenim kurumlarını kapalı tutma amacına yöneldiği de açıktır. Bunun sayısız örnekleri vardır. Kanlı 16 Mart kırımını düzenleyen faşistlerin, 7 yurtsever gencin ölümlüyle sonuçlanan bu olaydan İstanbul üniversitesinin kapatılmasının sonucunu bekledikleri açıktı. İstanbul Üniversitesi uzun süre öğrenime ara verdi. Faşistler aynı yöntemi İTÜ'de de denediler. Faşist saldırılardan İTÜ öğrencileri bir öğrenim dönemi kaybettiler. Aynı tehlike bugün İTÜ öğrencileri

için yeniden gündeme gelmiştir. Bedri Karafakioğlu'nun öldürülmesi üzerine İTÜ süresiz kapatılmıştır. Ne zaman kapılarını öğrenime açacağı belli değildir.

Faşist saldırıların okulda, pazarda, en küçük üretim ve yerleşim alanlarında tüm halkın can güvenliğini ortadan kaldırdığı koşullarda öğrenime süresiz ara vermenin gerçek çözüm yolu olmadığı açıktır. Okulları kapatmanın faşist cinayetleri önleme yönünde en küçük bir rol oynamadığı geçmiş deneyimlerde görülmüştür.

Yapılması gereken öğrenimi kesintiye uğratmak değil devamlılığını sağlamaktır. Bunun yolu da faşist yuvaları dağıtmaktan, faşist katilleri yakalamaktan geçmektedir. Okulda, pazarda, fabrikada faşist teröre karşı örgütlü direnişi yükseltmekten geçmektedir.

"YENİ 16 MARTLARA GEÇİT YOK"

İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin sorunlarının çoğu tüm yüksek öğrenim kurumlarının ortak sorunlarıdır. Bunun yanında her fakültenin, her bölümün, hatta her kürsünün çözüm bekleyen sayısız özgül sorunları gündemde bekliyor.

Üniversiteler ve Dernekler Yasalarındaki anti - demokratik hükümler demoklesin kılıcı gibi öğrencilerin başının üzerinde sallanıyor. Öğrencilerin temsilci seçme ve yönetime katılma olanakları ya göstermeliktir ya da hiç yoktur. Normal öğrenim süresinin 1,5 misli dönemde mezuniyeti şart koşan hükümden dolayı bu yıl binlerce öğrenci belge almanın tedirginliği içindedir. Beslenme ve barınma olanakları sefalet derecesindedir. Onbinlerce kapasiteli yurtlar boş duruyor. Öğrenciler rutubetli bodrum katlarında onar, onbeşer kişi kalıyorlar. Verilen 800 liralık kredi bugünkü hayat pahalılığında deveye kulak bile değil. Kredilerin 1000 lira olması da hiç bir şeyi değiştirmeyecektir.

İktisat Fakültesi'nde ders kitabı olarak okutulan Mehmet Eröz'ün Sosyoloji, Amiran Kurtkan'ın Sosyoloji kitabında faşizm açıktan açığa övülmektedir. Fen Fakültesi öğrencilerinin önünde de bir çok yakıcı sorun vardır. Bu okulda uygulanan «Ön Lisans Yönetmeliği» çifte eyleyici bir karakter taşımaktadır. Ön Lisans bitirmeyen öğrenci Lisans bölümüne alınmıyor. Ön lisans mezunu olanların da hiç bir hakları yok.

Bazı fakültelerdeki vize ve baraj uygulaması görünürde öğrencilerin yetkinleşmesini sağlama amacını taşıyor olmasına karşın uygulamada öğrenci kıyımından başka bir işlev görmemektedir. Fakültelerin bazılarında ise sınıf geçme sistemi uygulanmaktadır. Bu da öğrenci kıyımının bir aracı olmaktadır. Üniversite Lokantası «Turan Emeksiz», okuldaki olayların önlenmesi gerekçesiyle üç yıldır kapalı tutuluyor.

Bununla birlikte bugün İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin önde gelen sorunu can güvenliği ve öğrenim özgürlüğüdür. Üniversite çevresinde bulunan ve saldırı üssü olarak kullanılan Marmara Oteli, Cafe Mola, Platin gibi yerlerde mevzilenen faşistler can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünü tehdit etmektedir. Buraların boşaltılması ve tamamen kapatılması zorunludur. İstanbul Üniversitesi'nin askeri kışla ya da polis karargâhı olma durumundan çıkarılması gerekir. Yapılması gereken okulu uzun sürelerle kapatmak, okul çevresine duvarlar çekmek değildir. Faşistlerin ve faşist yuvaların üzerine gitmektir. Bu görev öğrenci, öğretim üyesi, asistan, işçi tüm üniversite öğelerinin, hükümetin, ilerici yurtsever güçlerin önünde durmaktadır.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ'NDEN BİR GRUP İLERİCİ YURTSEVER GENÇ

EYLEM BİRLİĞİ ZORUNLUDUR

İYĞ ● Üniversiteler açılırken yüksek öğrenim gençliğini bekleyen sorunlar nelerdir?

MEHMET BOZ ● Bu yıl üniversiteler açılırken yüksek öğrenim gençliğinin önünde bir dizi sorun vardır. Bir yılın akademik - demokratik sorunlar yanında yüksek öğrenim gençliğinin can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sorunu yine ön plana çıkmaktadır.

İYĞ ● Dedığınız gibi bu yıl da can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sorunu ön planda olacaktır. Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün sağlanması için ne yapılabilir?

MEHMET BOZ ● Yukarıda da değinildiği gibi birinci planda tutulması gereken sorun can güvenliğidir. Bir gerçek var ki, can güvenliği, bugün sadece öğrenci gençliği ilgilendirmiyor. Ülke çapında tüm halkın, hatta hiçbir insanın can güvenliğinden söz edilemez. Can güvenliğini ortadan kaldıran, faşist terör ve cinayetlerin amacı ve kaynağı açıktır. Bu herkes tarafından biliniyor. Sorun bunların kaynaklandığı veya beslediği gizli açık faşist örgütleri dağıtmak, sorumlularını cezalandırmaktır. Bu nedenle MHP ve onun yan kuruluşları olan Ülkü Ocakları, ÜGD kapatılmalı, suçlulardan hesap sorulmalıdır. Ne var ki bunun hemen kendiliğinden olacağını söyleyemeyiz. Çünkü işbaşındaki iktidar soruna doğru bir şekilde yaklaşmıyor. Bunun için gerekli kararlılığı göstermiyor. Tüm demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği bu açıdan hayati önem taşıyor. Buna bağlı olarak yüksek öğrenim gençliği kendi eylem birliğini sağlamalıdır. Faşistlerin her saldırı ve provokasyonu birlikte boşa çıkarılmalı ve geriletilmelidir.

İlerici, demokrat, devrimci gençlik örgütleri, öğretim üyeleri ve öğretmenler eylem birliğini sağlamak için daha fazla zaman kaybetmemelidirler. Bunu yaparken dikkat edilecek en önemli nokta şudur: Bireysel terörizme sapmamak ve yığınsal olarak her türlü savaşım araç ve yöntemlerini yaratıcılıkla uygulamak; yürüyüş, miting, boykot, forum vb. gibi kitlesel çıkışları örgütlemek.

İYĞ ● Can güvenliği kadar önemli bir sorun da öğrenci gençliğin barınma sorunudur. Yurtlar konusunda ise hükümetin uygulamaları biliniyor. Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Şu günlerde yüksek öğrenim kurumları yeni ders yılına başlamaktadırlar. Yeni öğrenim yılında yüksek öğrenim gençliğinin somut sorunları ve bu sorunların çözümü için yapılması gereken çalışmalar konusunda İlerici Gençler Derneği Merkez Yürütme Kurulu üyesi Mehmet Boz'la konuştuk. Mehmet Boz'un sorularımıza verdiği yanıtları aşağıda veriyoruz.

MEHMET BOZ ● Yurtlar yakın geçmişte hükümet tarafından boşaltıldı. Sınavların yapıldığı bir sırada böylesine bir uygulama, hangi gerekçeyle da yandırılırsa dayandırılın, haklı olarak gösterilemez. Barınma olanaklarından yoksun bırakılan binlerce kişi sokaklara atıldı. Sözümona bu uygulama, «anarşiye» karşı bir önlem olarak gösteriliyor. Oysa anarşinin, faşist terörün suçlusu olan faşist militanlar yurtlardan atılmalı ve yurtlar tüm öğrencilere açık tutulmalıydı.

Bugün Türkiye'de mevcut olan öğrenci yurtları (önemli bir bölümü özel, bunları saymıyoruz) barınma ihtiyaçlarının çok az bir bölümünü karşılayabilir bir kapasiteye sahiptir. Kaldı ki var olan olanakların da kullanılmadığı ya da kullanılmadığı biliniyor. Bizce bunun doğru çözümü yolu; sorunun siyasi iktidarların güdümünden çıkarılması, Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun demokratik bir yapıya kavuşturulmasıdır. Bu demektir ki, öğrenci ve işçiler yönetimde söz ve karar sahibi olmalıdır. Doğaldır ki, bu eğitim ve öğretim sisteminin demokratikleştirilmesiyle bağlantılı olursa gerçekçi ve köklü bir nitelik kazanır.

İYĞ ● Can güvenliği ve yurtlar sorununun ön plana çıkması geçtiğimiz yıllarda akademik demokratik sorunları ikinci plana itti. Ne var ki bu hiç bir biçimde bu yönde savaşımı yükseltmeyi engellemiyor. Bu sorunlarla ilgili görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

MEHMET BOZ ● Kuşkusuz yüksek öğrenim gençliğinin sorunları yukarıda sözünü ettiklerimizle de bitmiyor. En ince ayrıntılarına kadar incelersek, sorunların sayılmayacak kadar çok olduğu görülür. Yıllardır çözümü sağlanamayan akademik-demokratik sorunlar giderek yığılmaladır.

Herşeyden önce Türkiye'de demokratik bir eğitim ve öğretimden söz edilemez. Egemen güç-

ler, siyasal iktidarlar daima bu soruna ters bir politika izleyegelmişlerdir. Her yıl bütçenin büyük bir bölümü silahlanma masraflarına ayrılırken, çok düşük bir miktarın eğitim harcamalarına ayrılması bu savımızı doğrulamaktadır.

Üniversitelerimiz bilimsel, mali ve yönetsel özerklikten tamamıyla yoksundur. Ardıcıl savaşım- la elde edilen kısmi özerklik, 12 Mart faşizmiyle büyük ölçüde geri alındı. 1750 sayılı üniversiteler yasası demokratik - özerk içerikten uzaktır. Bu yasa hâlâ yürürlüktedir. Bunun getirdiği anti - demokratik hükümlerle, öğrencilerin en doğal hakkı olan okul içinde örgütlenme ve düşüncele- rini özgürce açıklama hakkı engellenmiştir. Artık üniversitelerimizde coplu, süngülü öğretim sürüp gitmektedir. Bu durum hiçbir demokrasi anlayışıyla bağdaşmamaktadır.

Geçtiğimiz günlerde Başbakanla Üniversiteler Rektörleri, yeni üniversiteler yasası ile ilgili olarak bir görüşme yaptılar. Ne görüştiklerini bile- miyoruz ama şunu kesinlikle söyleyebiliriz ki, bu konuda, öğrenciler karar organlarında temsil edilmeden bir demokratik ve olumlu sonuca varı- lamaz. Üniversiteler yasasının iptal edilmesi, ha- zırlanacak yeni taslak için öğrencilerin ve örgüt- lerinin görüşlerinin alınması gereklidir. Öğrenci- lere okul çatısı altında örgütlenme hakkı veril- meli, öğrenci temsilcilerinin demokratik bir biçim- de seçilmelerini engelleyen anti - demokratik yö- netmelikler iptal edilmelidir.

Sanat, kültürel, sportif alanda tesisler yok de- necek kadar azdır. Ülkemizin gerçeklerine uygun, öğrencilerin sağlıklı yetişmelerini sağlayan ola- naklar, istenen düzeye çıkarılmalıdır. Sağlık hiz- metlerini gören Mediko-Sosyal tesisleri, ihtiyaçla- ra göre düzenlenmeli ve yenileri açılmalıdır.

Eğitim Enstitülerinin durumu hiç de iç açıcı değildir. Gelip geçen hükümetlerin oyuncağı du- rumundadır. Bu okullarda eğitimin demokratikleş- tirilmesi, öğrenci ve öğretmenlerin can güvenliği- nin sağlanması, MC döneminde doldurulan faşist militanların atılması zorunludur.

Hayat pahalılığı ve gittikçe artan zor yaşam koşulları karşısında öğrenciler verilecek 1000 TL. lık kredi ya da burs gülünç kalmaktadır.

Öğrencilerin kitap, ders notları gibi ihtiyaçla- rı, ticari firmaların kâr aracı olmaktan kurtarıl- malı, yöneticiler bu ihtiyaçların giderilmesi yön- nünde ciddi adımlar atmalıdırlar.

Daha nice sorunlar var. Her yıl üniversite sı- navlarına katılarak açığa kalan yüzbinlerce öğ- renci işsizler ordusuna katılıyor. Bunların arasın- dan sıyrılıp, herhangi bir okulu kazananlar daha ilk adımda birçok güçlüklerle karşılaşmaktadırlar. Okul sonrasında mezun olup da iş bulamayanların durumu da içler acısı.

Görüldüğü gibi yüksek öğrenim gençlerinin çevresi sorunlar ağıyla çevrilidir. Egemen güçlerin gerici eğitim politikası şimdiye değin bu sorunla- rın hiçbirine çözüm getirmemiştir. Bu gerçeklerin bilincine varan öğrencilerin sayısı giderek artı- yor. Böylece öğrenci gençliğin kendi sorunlarıyla demokratik hak ve özgürlükler uğrunda savaşı- nı gittikçe güçleniyor. Öğrenci gençliğin bu sava- şımıyla işçi sınıfı ve tüm ulusal demokratik güç- lerin ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm savaşımı birbirinden ayrılmaz karakterdedir.

İYĞ ● Bu öğrenim yılında İGD nasıl bir po- litika izleyecektir? Eylem birliği üzerine görüşle- riniz nelerdir?

MEHMET BOZ: Bu öğrenim yılında İGD'nin izleyeceği politika; yukarıda sıraladığımız sorun- ların çözümü doğrultusunda ardıcıl bir savaşım o- lacaktır. Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün sağlanması için, faşist terör ve saldırılara karşı aktif yığınsal savaş biçimleri örgütlenecektir. Ki- ni okullardaki faşist işgallerin kırılması, okulların demokratik mevziler durumuna getirilmesi için İGD elinden gelen her çabayı harcıyor, harcaya- caktır. Bu yıl akademik - demokratik sorunlara ön- ceki yıllardan daha fazla ağırlık verilecektir. Bi- reysel terörizme sapmayan, kitlelere dayanan, her türlü savaşım biçimi bizim açımızdan demokratik- tir.

Özel olarak eylem birliği sorunu üzerinde ö- nemle duracağız. Gerek can güvenliği, gerekse a- kademik - demokratik sorunların çözümü için İGD, tüm ilerici yurtsever kişi ve örgütlerle eylem birliğinden yanadır. Bunu hayata geçirmek için her olanaktan yararlanacağız.

TÜMAS ÜYESİ ÖĞRETİM ÜYESİ YARDIMCISI VEHBİ YÜKSEL:

CAN GÜVENLİĞİ POLİSİYE ÖNLEMLERLE SAĞLANAMAZ

Üniversiteler, faşist saldırıla- rın üstelediği, her soydan mace- racı akımların kol gezdiği bir ortamda açılıyor. Böyle bir or- tamda başta öğrenciler olmak ü- zere tüm yüksek öğretim men- suplarının karşı karşıya olduk- ları en önemli sorun, kuşkusuz can güvenliği ve öğrenim özgür- lüğü sorunudur. Toplumun en dinamik kesimlerinden birini o- luşturan, 12 Mart'tan sonra bi- linçli olarak işçi sınıfının yanın- da saf tutan gençliğin hatırı sa- yılır bir kısmı bu saldırılara karşı ardıcıl bir savaşım yürüte- gelmektedir. Buna rağmen de- mokrasi savaşımına ters bazı a- kımların etkisi bütünüyle kalk- mamıştır. İşte faşist sa'dürganla- rın eylemlerinde yıllardan beri üniversiteleri hedef seçmelerinin gayesi; gençliği yıldırma ve gi- derek işçi sınıfının yanında yer almasını engellemek olduğu ka- dar, süregelen sorumsuz mace- racı eğilimler aracılığıyla pro- vokasyon ortamına malzeme sağlamak olmuştur. Bu, genelde yürütülen iç savaş kışkırtıcılığın bir parçasıdır. Saldırıları ü-

niversite dışından kaynaklan- maktadır. Bu nedenle sadece ü- niversite içinde alınacak polisiye önlemlerle durdurulamaz. Soru- nun çözümü politiktir ve hükü- metin faşist örgütlerin ve örgüt- lenme alanlarının üzerine cesa- retle gitmesinden geçmektedir. Özellikle öğrenci yurtlarının sal- dırı üssü olmaktan çıkarılması ve yurtlar sorununun demokra- tik bir çözüme kavuşturulması dirimsel bir önem taşımaktadır. Faşizmin kesin olarak geriletil- mesi ise tüm demokrasi güçleri- nin cephe birliğinde yatmakta- dır.

Bu saldırılar, demokratik üni- versite savaşımının ufkunu da- raltmamalıdır. Üniversiteye giriş- fırsat eşitsizliği ile başlayan, yer yer çağdışı içerik taşıyan üni- versiteler yasasında ifadesini bu- lan ve demokratik üniversite kav- ramına ters düşen olgular; bu ko- nuda savaşımın güncelliğini vur- gulamaktadır. Özerklik demok- ratik iç işleyiş, birbirini tamamlar nitelikte bir bütünlük oluş- turmaktadır. Bunlardan birinin yokluğu diğerini anlamsızlaştırır.

Kaldı ki bugün ikisinden de ger- çek anlamda yoksun duruma- yız. Yönetime katılma sorunu de- mokratik iç işleyişin sağlanması bakımından büyük önem taşı- maktadır. Demokratik üniversi- te, öğretim yardımcılarının, öğ- renciler ve tüm çalışanların öğ- retim üyeleri yanında yönetime her düzeyde katılmadıkça ger- çekleşemez.

Ayrıca üniversiteler arasında- ki yönetsel farklılıkların kaldırıl- ması, kürsü yerine bölüm siste- mi getirilmesi ve öğrenci tem- silciliği seçiminin demokratik bir anlayışla çözümlenmesi, ilk ba- kışta göze çarpan sorunlar ola- rak görülmektedir. Hazırlanmak- ta olan yeni üniversiteler yasası, bazı konularda olumlu hükümler taşıdığı izlenimini uyandırmak- tadır. Bununla beraber demok- ratik üniveritenin sadece yasa- larla gerçekleştirilemeyeceği bir ger- çektiir. Bu savaşım, eğitimin tü- müyle demokratikleştirilmesi, ge- neldeki demokrasi ve sosyal iler- leme savaşımından soyutlana- maz.

İŞ KAZALARI VE EMEKÇİ GENÇLİK

● 19 - 21 Ekim tarihlerinde yapılan 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi'nde İlerici Gençler Derneği (İGD) adına sunulan «İş Kazaları ve Emekçi Gençlik» başlıklı tebliğin tam metnini veriyoruz.

Çağımızda büyük değişikliklere tanık oluyoruz. Bu değişiklik süresinde eski ile yeninin, ileri ile gerinin savaşımı giderek sertleşiyor. Ve bu sınıflar savaşımında, yaşadığımız dünyanın yaklaşık % 50'sini oluşturan gençler giderek etkin rol oynuyorlar. İnsanın geleceği için muazzam bir sorumluluk, gençlerin üzerine yüklenmiştir. Çünkü, gelecek gençliğin dir. Ve özellikle emekçi gençler bu sorumlulukların üstesinden gelmede en büyük görevi yüklenmiştir. Gençliğin heyecanı, dinamizmi, coşkusu, ileriye dönük eylemleri, burjuvazinin erkine yönelmektedir. Bu doğal. Çünkü tekeller gençliğe ne rahat bir yaşam, ne de güvenli bir gelecek vaat ediyor. Aksine işsizliği, açlığı, eğitimsizliği dayatıyor. Gençler ise geleceklerini istemlerinin gerçekleşebileceğini işçi sınıfının iktidarında görüyorlar. Sosyalizmin tüm gençliğe iş güvencesi vermesi, bu güvencinin anayasalarda yer alması, parasız genel ve mesleki eğitim, okul sonrasında devletin gençlere iş bulma zorunluluğu vb. gibi olanaklar, genç işçilerin gerici kitlelere karşı verdikleri savaşında güç ve esin kaynağını oluşturuyor. Burjuvazi böylesi önemli bir toplumsal gücü etkisizleştirmenin veya kendi etki alanlarına sokmanın yoğun çabaları içinde bulunmuştur, bulunuyor. Bu çabalar gençliğe yönelen ayrımcı politikalarda somutlanmıştır ve bu politikalar en fazla genç işçiler etkileniyor. Çünkü genç olmalarının yanı sıra, üretim sürecinde de yer almaları, ikili katmerli bir sömürü ağını da beraberinde getirmektedir. Tek amaçları kâr, daha fazla kâr olan tekeller, gencecik insanları üretimde limon posası haline getiriyorlar.

Ülkemizde de gençlere, özellikle emekçi gençlere, böylesi bir yaşamı burjuvazi dayatmış durumda. Gençlere 1920'lerden bu yana işsizlikten, açlıktan, eğitimsizlikten, zindanlardan, kurşundan başka birşey vermemiştir, işçi sınıfımız ve demokrasi güçlerinin en demokratik haklarının gaspedildiği, 30 yıla yaklaşan sıkıyönetimlerin yaşandığı Cumhuriyet tarihinde emekçi gençler işverenlerin en ucuz işgücü kaynağını oluşturmuştur. Bu ucuz işgücünün sahibi gençler, fabrikalarda kapitalizmin tüm olumsuzluklarının yansımalarını derin bir şekilde hissetmişlerdir. Kapitalizmin bu olumsuzluklarından, gençliği en çok etkileyenlerden birisi ise kuşkusuz iş kazaları olgusudur.

Yaşadığımız dünyada hergün 16.000 iş kazası olmaktadır. Ülkemizde de 1976 sayımına göre hergün 550 iş kazası olmaktadır. Bu iş kazalarında ise ortalama 10 sigortalı işçi sakat kalmakta, 4 sigortalı işçi ise ölmektedir. Ülkemizde son 30 yıl içerisinde 2,5 milyon iş kazası olmuş, 63 bin sigortalı işçi sakat kalmış, 18 binin üzerinde sigortalı işçi ise ölmüştür. İş kazalarının böylesi boyutlar alması, ülkemiz ekonomisinin emperyalizme bağımlılığından ileri gelmektedir. Emperyalizmin istemi üzerine dışa bağımlı montaj sanayi gelişmiş ve bu sanayide de üretimin geri teknoloji ile yapılması, emeğin yoğun kullanımını da beraberinde getirmiş, iş saatleri uzun tutulmuştur. İş kazalarının kökleri buralara dayanır.

Burjuvazi, kârları azalmasını diye, işçilere doğal hakları olan yaşamlarını bile çok görmektedir. Bu onların mutluluk kaynağı. İş kazaları ile ilgili bu korkunç tablo kendilerine gösterildiğinde ise, işçilerin dikkatsizliğini, eğitimsizliğini ileri sürüyorlar. Sorunu yalnızca işçi - makine düzeyine indiriyorlar. Eğitimsizliği, dikkatsizliği işçilere yüklemeye çalışıyorlar. Fakat gerçekler açık ve direngendir. İş kazalarının nedeni salt makina - işçi ilişkisi içinde değil, çevre koşulları, eşit olmayan iş bölümü, ücret - kâr ilişkisi, işçinin somut durumu çerçevesinde incelemek en geçerli yaklaşımı

sağlayacaktır. Tekellerin bu etmenleri gözardı etmesinin nedenleri açık. Bu etmenler gözönüne alındığında kârlılık durumları doğal olarak azalacak. Bu da onlar için hiç hoş birşey değil. Fakat bilimsel teknolojik devrimin gelişimi bu etmenlerin önemini giderek artırıyor. Bilimsel teknolojik devrimin gelişimi iş kazaları açısından belirli olumsuzlukları taşımaya rağmen, önlemleri de beraberinde getirmektedir. Sorun bu önlemlerin kapitalizm şartlarında kullanılıp, kullanılmaması. Sosyalist ülkeler deneyimi, bilimsel teknolojik devrimin dev boyutlarda gelişmesine karşın, iş kazalarına karşı etkin önlemler alınabileceğini göstermiştir. Basit bir örnek bunu somut olarak gözler önüne sermektedir:

D.A.C.'de 100.000 işçiden 6'sı,
Federal Almanya'da 100.000 işçiden 19'u,
Fas'ta 100.000 işçiden 278'i iş kazasına uğramaktadır.

Sosyalist ülkelerde emeğe saygınlık, ona değer verme, üretimde emeğin en verimli yer alışı, tüm olanakların derinlemesine değerlendirilmesini zorunlu kılışı, bu sonucu doğuruyor. Kapitalizmde ise bunun karşısı olduğunu istatistikler açıkça ortaya koyuyor. Bu gerçeğin ülkemiz somutunda işverenlerin bile kabul edebileceği boyutlara ulaştığını yukarıda verdiğimiz rakamlarla gördük. Bu tablonun ağırlıklı yükünü ise emekçi gençler çekmektedir. Ayrımcı politika, aşağıdaki tabloda tüm çıplaklığı ile görülmektedir.

İş kazalarının ve meslek hastalıklarının sigortalıların yaş gruplarına göre dağılımı :

Yaş grupları	1974	1975	1976
— 14	1.382	692	1.395
15 — 19	29.660	14.102	26.395
20 — 24	34.994	31.104	40.621
25 — 29	40.612	38.230	49.240
30 — 34	24.553	22.296	28.059
35 — 39	16.989	18.244	18.710
40 — 44	17.450	16.239	15.702
45 — 49	9.05	15.945	9.956
50 — 54	3.602	11.378	4.887
55 — 59	942	6.736	1.123
60 —	726	7.722	796
Bilinmeyen	363	218	241
TOPLAM	180.525	182.906	197.018

Tablodan da görüldüğü üzere iş kazalarından en fazla eğitim sürecindeki genç insanlar etkilenmektedir. Ülkemizde bu etkilenmenin maddi temeli var. Genç emekçileri ucuz işgücü kaynağı gören burjuvazi, 1920'lerden beri çıkardıkları yasalarla, genç emeğin azgın sömürüsünü yasallaştırmışlardır. Örneğin, 24.4. 1930 tarihli Umumi Hıfzıssıhha Yasası'nın 173. maddesinin ilk paragrafı şöyledir :

«12 yaşından küçük bütün çocukların fabrika ve imalathane gibi, her türlü sanat müesseseleri ile maden işlerinde amele ve çırak olarak istihdamı memnurdur.» (memnu: Yasak, yasak edilmiş demektir.) Böylece bu yasa 13 - 18 yaşları arasındaki çocuk ve genç emeğin kullanımını kabul etmiş oluyor.

1977 yılında çıkarılan 2089 sayılı çırak - kalfa ve ustalık kanunu bu durumu pekiştirmekte, 12 - 18 yaş gruplarındaki genç emekçilere meslek öğrenimi adı altında azgın sömürüyü yasal olarak dayatmaktadır. Bu yasa, 9 yaşındaki çocukların çalışmasına (tekstil işkolu) bile izin vermektedir.

Burjuvazinin ucuz işgücü nedeniyle üretim sürecine soktuğu 15 yaşından küçüklerin sayısı 1970 verilerine göre 1.067.678'dir. Bu yaş sınırına kadarki çocuk sayısı ise 1970'de toplam 14.878.187'dir. Yine istatistik verilere göre 12-18 yaşları arasında 3,6 milyon çocuk ve genç üretim sürecinde aktif olarak çalışmaktadır. Her yıl üretim sürecine 15 yaşını bitirmiş, 16 yaşına girmiş 800.000 işgücü girmektedir. 1970 istatistiklerine göre ise, toplam ekonomik aktif nüfusun % 7,06'sını 15 yaşından küçükler oluşturmaktadır. Üretim sürecinde böylesine yoğun işgücü olarak kullanılan genç emekçiler acaba hangi şartlarda çalışmaktadırlar? İş kazalarını gösteren tablo, çalışma koşullarının iyi olduğunun göstergesi değildir herhalde. Özellikle küçük üretimde yoğunlaşan çocuk işgücü, çalışma saatlerinden tutun da işyeri sağlık koşullarına, makinalara karşı bireysel güvenliğin olmamasına kadar can alıcı sorunlarla karşı karşıyadır. Kapitalizmingelişmesi ile birlikte kırsalalandan sanayinin yoğun olduğu bölgelere göç nedeniyle gelen genç işgücü, iş koşullarının bu olumsuzluklarının yanı sıra, gecekonduların bölgelelerinde tam bir yıkım ortamında yaşam kavgası vermektedir. Ekonomik, moral, psikolojik, kültürel sorunlarla tam bir kısıkaç içine girmiştir genç emekçiler. 1976 istatistiklerine göre 100 kişiye kadar sigortalı işçi çalıştırılan işyerlerinde iş kazaları diğer işletmelere oranla daha büyük bir oran oluşturmaktadır.

İş kazalarının, kaza tarihinde iş yerinde çalışan sigortalı sayısına göre dağılımı :

Yıllar	1 - 3	4 - 9	10 - 20	50-100	200-500
1975	34.704	15.648	17.061	18.266	16.795
1976	68.714	17.697	18.541	16.038	18.918

Sınırlı olsa da sosyal bir güvenceye, sosyal sigorta hakkına kavuşmuş olan genç emekçi böylesi yoğun iş kazalarıyla karşılaşmaktadır. Sosyal sigorta hakkına kavuşamamış milyonlarca genç işgücünün uğradığı iş kazalarıyla ilgili bir istatistik henüz elimizde yok.

(Devam edecek)

BİR SAVUNUCUSUDUR

19 - 21 Ekim tarihlerinde toplanan 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi çalışmalarına Türkiye ilerici gençliğinin demokratik yığın örgütü İlerici Gençler Derneği (İGD) aktif olarak katıldı. Aşağıda kongre çalışmalarına katılarak «İş Kazaları ve Emekçi Gençlik» başlıklı tebliğ sunan İGD temsilcisi Osman Demirbağ ile yaptığımız röportajı veriyoruz.

İYİG ● Ülkemizde ilk defa iş kazaları ve işçi sağlığı ile ilgili olarak ulusal çapta bir kongre düzenlendi. Böylesi bir kongrenin emekçi gençlik açısından taşıdığı önemi açıklar mısınız?

Osman DEMİRBAĞ ● İşçi sağlığı, işçi sınıfının ve tüm çalışanların önemli sosyo - ekonomik sorunlarından biridir. Günümüze kadar bu sorunun çözümü için hiçbir girişimde bulunulmadı. Diğer yandan iş kazaları emekçi gençliği de derinden etkiliyor. İş kazasına uğrayanların büyük bir bölümünü genç işçiler oluşturuyor. Aslında sorun yalnızca iş kazalarıyla da sınırlı değil. Emekçi gençlik, tekellerin - holdinglerin en azgın sömürüsü ile karşı karşıya. Sigorta - sendika kapsamı dışında, en kötü koşullarda çalışıyor yüzbinlerce genç insan. Burjuvazi, ne kendi çıkardığı yasa ve tüzükleri, ne de üyesi olduğumuz Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO)'nun kararlarını uyguluyor. Her gün üretim sürecine, tekellerin ucuz işgücü kaynağı olarak gördüğü binlerce genç katılıyor. İşsizlik gençliği büyük ölçüde tehdit ediyor. Bütün bunlar, gençliği derinden etkileyen sorunlar arasında yer alıyor.

Bu zamana kadar, iş kazaları konusu tüm bu sorunlar göz önüne alınmadan, dar bir çerçevede tartışılmış ve bu düzende yapılacak fazla bir şeyin olmadığı söy-

lenmiştir. Bu anlamda, TTB'nin düzenlediği, ilgili sendika, meslek, kadın ve gençlik örgütlerinin, bilim adamlarının katıldığı 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi, burjuvazinin dayatmalarını çürüttü ve bugün de yapılacak çok şeyin olduğunu kanıtladı. Gerçek işçi sağlığı çalışmalarına yeni açınimler sağlandı. Sorun ilk olarak tüm boyutlarıyla ele alındı ve etkin işçi sağlığı kurulları için somut adımlar atıldı.

İYİG ● Gerek Kongre'de, gerekse Kongre sonrasında, İGD'nin emekçi gençliğe yönelik «İşçi Sağlığı» konusunda giriştiği eylemlerden kısaca söz edebilir misiniz?

Osman DEMİRBAĞ ● Genç emekçiler, yaşadıkları toplumsal ekonomik sistemlere ve ülkelerinin gelişim düzeylerine bağlı olan farklı koşullarda, yaşıyor, çalışıyor, istemler ileri sürüyor ve savaşıyorlar. Emekçi gençlik tüm olarak emekçi halkın dikkate değer bir bölümünü oluşturuyor.

İşçi, köylü, öğrenci gençliğin demokratik yığın örgütü olan derneğimiz İGD, kurulduğundan bu yana gençlik haklarının kararlı bir savunucusu olmuştur. Bugün İGD, 1. Büyük Kongresi'nde emekçi gençliğin özgül sorunlarıyla ilgili aldığı kararları hayata geçirme savaşımı veriyor. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi'ne katılmamız bunun somut bir örneğidir. Biz, yal-

nızca tebliğ sunmakla da kalmadık. Kongre öncesi ve sonrası, bu konuyla ilgili çalışmalarımız oldu. «İş Kazaları ve Emekçi Gençler» başlıklı 10.000 adet broşür basıldı. Şubelerimizde konuyla ilgili seminerler verildi, toplantılar yapıldı. Kongre gerek çalışmalarımız, gerekse deneyim alış verişi açısından oldukça yararlı oldu. 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi, bundan sonraki çalışmalarımıza yeni açınimler kazandıracak, ışık tutacaktır.

İYİG ● Son olarak, kongrenin sonuçları ve kazanımları üzerine kısa bir değerlendirme yapabilir misiniz?

Osman DEMİRBAĞ ● 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi, emekçi gençlik açısından olumlu olmuştur. Sorun çok yönlü tartışılmış, çözüm yolları aranmış ve ilgili bakanlık, sendika ve meslek kuruluşlarının da katılımıyla yeni kurullar oluşturulmuştur. Bizim açımızdan kongrenin bir başka yönü de, gerek sendika ve meslek odaları, gerekse bilim adamlarıyla karşılıklı deney alış verişinin yapılmasıdır. Ayrıca kongrede, emekçi gençliğin istemlerini, sorunlarını geniş kamuoyuna anlatma olanağı bulduk.

ÜLKEMİZDE İLK DEFA....

TTB Merkez Konseyi adına İstanbul Tabipler Odası'nın düzenlediği 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi, çalışmalarını bitirdi. Kongreye demokratik kuruluşlar, sendikalar, ilgili bakanlıklar ve bilim adamları katıldı. 70'i aşkın tebliğ sunuldu, paneller, açık oturumlar yapıldı. İşçi sağlığı sorunu, tüm yönleriyle ele alındı, bu sorunun çözümü yolunda bazı somut adımlar atıldı, çözüm yolları önerildi.

İş kazaları alanında dünyada ve Avrupa'da baş sıralarda yer alan ülkemiz için, ilk defa düzenlenen böylesi bir kongrenin taşıdığı önem büyüktür. Çünkü bugüne kadar yapılanlar, burjuvazinin işçi sağlığı sorununu yalnızca tedavi hizmeti olarak gösterme ve yine burjuvazinin iş kazalarının sorumluluğunu işçilerin «dikkatsizliğine» yıkmaya çabalarından ileriye gitmemiştir. Bu uygulamalar, geri teknoloji ve burjuvazinin aşırı kâr hırsı Türkiye'yi iş kazaları oranının dünyada en yüksek olduğu ülke durumuna getirmiştir. İLO'nun açıklamalarına göre Türkiye Madencilik iş kolundaki iş kazalarında Dünya ve Avrupa ikincisidir. Kömür madeni göçüklerinde dünya birincisi, Sanayi iş kolunda dünya beşincisi olan Türkiye, yapı işkolunda dünyada birinci sırayı alıyor.

İşçi sınıfımız, sınıf sendikacılığı, uzun yıllar emekçi halkımızın en yakıcı sorunlarından biri olan iş kazalarına karşı ardıcıl bir savaşım yürütmüştür. Kuşkusuz 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi de bu savaşımın bir ürünü olmuştur. Kongre, çok bilimsel (!) tebliğlerin yanında, Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) nun önerileri doğrultusundaki kararları da beraberinde getirdi. Şimdi güncel olan kongre ve İLO'nun kararlarının hayata geçirilmesi, iş kazalarına karşı köklü önlemler için savaşımın yükseltilmesidir.

TOPLU İŞTEN ÇIKARMALARA SON!

Geçtiğimiz günlerde Maden - İş Genel Yürütme Kurulu, toplu işten çıkartmalara karşı bir savaşım kampanyasının açılmasına karar verdi. Bu amaçla Genel Başkan Vekilleri Murat Tokmak, Kemal Daysal ve Halit Erdem'den oluşan bir komite kuruldu. Komite üyeleri kendi aralarında toplanarak, kampanyanın programını ve araçlarını saptadılar. Tensikatların bütün çıplaklığıyla kamuoyunun gözleri önüne serilmesi, işverenlerin keyfi uygulamalarının son bulması ve gerekli yasa değişikliğinin yapılması amacıyla kampanya boyunca bir dizi eylem yürütülecek. Bunlar arasında bölge toplantıları, DİSK ve demokratik kuruluşlarla ortak eylemler yer alıyor. Ayrıca gerekli yasa değişikliği için Maden - İş Hukuk Dairesi tarafından yeni bir yasa tasarısı hazırlanıyor. İşverenlerin hükümet üzerindeki baskılarının kırılması ve yaptırımcı bir güç olması amacıyla geniş çaplı bir imza kampanyası başlatılıyor.

Maden - İş'in toplu işten çıkartmalara karşı başlattığı bu kampanya, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçileri yakından ilgilendiren bir sorundur.

Burjuvazi, kendi aşırı kâr hırsının neden olduğu ekonomik bunalımın sonuçlarını işçi sınıfının üzerine yıkmak için sözde hammadde yokluğu, döviz sıkıntısı gibi safsatalarla binlerce işçiyi yasalardan yetersizliğinden yararlanarak sokağa atıyor. İşçiler, kış ortalarında açlıkla, ölümle, yazgılarıyla baş başa bırakılıyor. Anayasa'da tanıyan çalışma hakkı ayaklar altına alınıyor. Yalnızca son bir yıl içerisinde binlerce işçinin toplu olarak işten çıkartılması, bu insanlık dışı uygulamanın ulaştığı boyutları ve emekçi halkımızı nasıl tehdit ettiğini anlamak için yeterlidir.

Günümüzde işçi sınıfımızı, tüm emekçi halkımızı tehdit eden toplu işten çıkartmalara karşı, çalışma hakkı için savaşım vermek ertelenmez bir görevdir. İşten çıkartmalara, son verilmesi için örgütlü bir savaş yürütmek, Maden - İş'in bu alandaki kampanyasına katılmak zorunludur. Konu DİSK'li, TÜRK - İŞ'li tüm işçileri ilgilendiriyor. Bu savaşta ilerici gençliğe, özellikle de emekçi gençliğe önemli görevler düşüyor. Çünkü burjuvazinin «işe en son giren en önce çıkarılır» mantığı, özellikle tensikatların sivri ucunun genç işçilere yönelmesine neden olmaktadır. İşçi gençlik, tüm savaşlarda olduğu gibi, toplu işten çıkartmaların son bulması ve çalışma hakkı için, sınıf sendikacılığının, Maden - İş'in yanında yer alacak ve savaşımın ön sıralarında yürüyecektir.

TOPLUMDA GENÇ

Ne vermiştir 55 yılda egemen burjuvazi Türkiye gençliğine? Hangi özlemini karşılamış, hangi sorununa çözüm getirebilmiştir? 55 yılda Türkiye gençliği nereden nereye gelmiştir?

GENÇLİK: 4 MİLYONDAN 10 MİLYONA

Türkiye'nin nüfusu 1925'lerde 13.650.000'i zor buluyordu. 1927 yılında yapılan ilk nüfus sayımı sonuçlarına göre genel nüfus içerisinde gençlerin sayısı tahmini olarak 3,5 milyondur. Bunun 2,5 milyonu köylerde 880 bin kentlerde yaşıyordu. 1950'lerde genç neslin toplam nüfus içerisindeki payı, 5.925.750'ye ulaştı. Aynı yılda 3.925.750 genç köylerde, 1.311.000 genç kentlerde yaşıyordu. 1960'lar da genç nüfusunun 6.863.500'e ulaştığını görüyoruz. Gençlerin büyük bir kesimi yine köylerde yaşıyor. 2.161.750 kentli gence karşılık 4.701.750 genç köylerde oturuyor. 1974-75 yıllarında Türkiye'de 15-29 yaşları arasında 10.278.861 genç vardır. Bu gençlerin 4.616.857'si köylerde, 4.029.865'i kentlerde, 1.632.139'u metropoliten alanlarda yaşamaktadır.

Rakamlardan da anlaşılabilir gibi ülkemizde genç nüfusu hızla artmaktadır. 1975 yılı rakamlarıyla 42.047.744 toplam nüfusun 1/4'ini gençler oluşturmaktadır.

Ne var ki gençliğe sağlanan olanakların sayısal gelişimine paralel olarak arttığını söyleyebilmek mümkün değildir.

EĞİTİM ÇIKMAZI

Erki ellerinde bulunduranların gençliğe verdikleri önemin önemli bir belirtisi genç kuşağın eğitime karşı gösterdiği duyarlılıktır. Milli Eğitim Bakanlığı'na genel bütçeden ayrılan pay Türkiye'de eğitime gereken önemin verilmediğini gösteriyor.

TABLO I (TL olarak)

	G. Devlet Bütçesi	MEB Bütçesi	Yüzde
1923	109.178	3573	3,2
1950	1.487.209	176.444	11,8
1960	7.281.695	981.200	13,4
1973	60.953.023	8.921.994	14,6

(Kaynak: Cumhuriyetin 50. yılında rakam ve grafiklerle Eğitimimiz, DİE)

Tablo-1'den çıkan sonuç şudur: 50 yılda devlet bütçesi 558 katına çıkmıştır. Ama aynı 50 yılda Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinde % 11,4'lük bir artış olmuştur. Genel bütçe-deki artış ister gerçek rakamlara dayansın, ister enflasyonist politikanın bir sonucu olarak bütçe rakamlarının yıldan yıla kabarmasına bağlı olsun, Milli Eğitime bütçeden daha fazla bir pay ayrılabilir.

Ama Amerikan emperyalizmine yaranmak için Kore'ye bir çırpıda binlerce memleket evladı gönderenler bütçenin aslan payını (ortalama olarak % 42-45) askerî harcamalara, silâhlanmaya ayırmışlardır.

Bu bağımlı, işbirlikçi, sömürgeci güçlerin yaptıklarının bir sonucu değil midir ki 50 yılda okuma-yazma bilme oranı %50'yi geçememiştir.

1923'TEN 1970 OKUMA YAZMA ORANI

1923'lerde 6 ve daha yukarı yaştakilerden okuma-yazma bilenlerin oranı %10'u geçmiyordu. 1935'lerde bu oran %15,5 oldu. Bugün en iyimser tahminlerle nüfusun %55'i okur-yazardır. Okur-yazar nüfusun öğrenim düzeylerine göre sınıflamasını yaparsak durumun çok daha ciddi olduğunu görürüz.

Doç. Dr. Ali Avşaroğlu'nun 1970'de yayınlanan «Eğitim ve Sorunlarımız» adlı incelemesinde verilen bilgilere göre; Bütün Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde, 1892-1893 yılları arasında, 3057 ilkokul vardı. Ortaokulların sayısı ise 1907-1908 yılları arasında sadece 413'tü. 1923-24 ders yılında okul sayısı 4894'e, öğretmen sayısı 14.949'a, okul çağındaki çocuk sayısı 712.025 iken,

okula gidebilen çocuk sayısı 370.938'e yükseldi. İlkokula giden bu çocukların arasından aynı yıllarda 42.834'ü diploma alabilmişti. 1951-52'lerde bu oran, 17.318 ilkokul, 35.770 öğretmen, 2.794.000, ilkokul çağındaki çocuğa karşılık, ilkokula d e v a m edebilen, 1.675.415, çocuk oldu.

Bu kadar rakam kalabalığı arasında çıkan sonuç şudur: 1923 yılında okuma yazma oranı %2,84'ü okuyabilirken, 1950'lerde bu oran %23,36'ya çıkmıştır. Bugün ise bu oran %90'dır. Ve hâlâ ilkokul çağındaki 1 milyon çocuk okuma-yazma bilme bakımından yoksundur. Sorunu başka bir biçimde de koymak mümkündür. 1927'den 1972-73'e ilkokulda okuyanların sayısı 11 katına, okul sayısı 8 katına, öğretmen sayısı 15 katına çıkmıştır.

Ortaokullarda durum daha da kötüdür. Okullaşma oranı 1936 ders yılında %7,2 iken, 1950-51 yılında %6,4, 1960-61'de %19,5, 1972-73 ders yılında %38'dir. 1935-36 ders yılında ortaokul çağındaki nüfus 770.331 ve okuyabilenlerin sayısı 55.277 iken 1972-73'te bu oran 2.592.800 ve 985.150 olmuştur. Görüldüğü gibi ancak 1972-73 ders yılında 1935-36 yılı ortaokul çağındaki nüfusun tamamına öğrenim olanağı sağlanabilmiştir. Ortaokullarda kız öğrencilerin okullaşma oranına bakacak olursak uçurum daha da derinleşmektedir. 1924-25 ders yılında kız öğrencilerin okullaşma oranı %21 iken, 1972-73 yılında %27'dir. Yani 50 yıldaki gelişme sadece %6'dır.

Öğrenimin düzeyi yükseldikçe egemen burjuvazinin gençliğe hiç bir şey vermediği daha iyi anlaşılmaktadır.

1923'TEN 1973'E LİSELERDE NE OLDU?

1923-24 ders yılı 23 lise, 517 öğretmen, 1241 öğrenci ile başlamıştı. 1950'lerde okul sayısının 60'a, öğretmen sayısının 1424'e, öğrenci sayısının 19.022'ye çıktığını görüyoruz. 1960-61 ders yılında bu oranlar sırasıyla, 129, 2947, 66.593 ve 1972-73 ders yılında 490, 6478, 257.068 olmuştur.

Daha başka bir deyimle 1935'lerde liselerde okullaşma oranı %1,8 iken bu oran 1972'lerde %10,6'yı bulmuştur. Lise çağındaki yüzbinlerce gencin ancak yüzde onuna okuma olanağı sağlanmıştır.

İşin kolayına kaçıp arka arkaya genel liseleri, öğretmen, ders araçları ve gereçleri varmış-yokmuş dinlemeyip açanların içine düştüğü çıkmaz lise dengi okulların gelişiminin bilinçli olarak güdükleşmesiyle çakışmıştır.

İlköğretmen liselerindeki gelişme bu yanlış eğitim politikasını açık bir biçimde yansıtmaktadır. 1923-24 ders yılında 20 ilköğretmen okulu, 325 öğretmen, 3528 öğrenci öğrenim görürken, 1972-73 ders yılında okul sayısı 89, öğretmen sayısı 9758, öğrenci sayısı 58.857'e yükselmiştir.

50 yılda liselerin sayısı 8 katına çıkarken, ilköğretmen okullarının sayısı sadece 4 katı artmıştır. Yani bir yandan öğrenim çağındaki nüfusun lise dengi öğrenim gereksinimi karşılanamamış diğer yandan dengesiz biçimde sayısı artan okulların öğretmen gereksinimi geçiştirilmiştir.

Ticaret Liselerinde durum, ilköğretmen okullarından farklı değildir. 1923-24'lerde 1 okul, 20 öğretmen, 193 öğrenci varken, 1950-51 ders yılında bu oranlar sırasıyla; 20, 249, 1947 olmuş, 1960-61 ders yılında; 25, 315, 12.582 ve 1972-73 ders yılında ise: 66, 1438, 17.480'e yükselmiştir.

Kız Enstitülerinde; 1927-28 ders yılında 2 okul, öğretmen sayısı belli değil, 465 öğrenci ders görürken, 1950-51'de 48, 974, 6387, 1972-73 ders yılında 157, 3170, 15861 olmuştur.

Sanat Enstitülerinde: 1927-28 ders yılında 9 okul, 159 öğretmen, 373 öğrenci ile öğrenime başlanmış, 1972-73 ders yılında 138 okul, 3392 öğretmen, 63.242 öğrenciye ulaşılmıştır.

Motor Sanat Enstitülerinde 1953-54 yıllarında 1 okul, 12 öğretmen, 59 öğrenci ile öğrenim görülürken, 1972-73 ders yılında bu oran, 5 okul, 179 öğretmen, 2362 öğrenci olmuş, Yapı Sanat Enstitülerinde 1932-33 ders yılında 1 okul, 9 öğretmen, 73 öğrenci, 1972-73 ders yılında ancak 9 okul, 235 öğretmen, 3685 öğrenciye çıkabilmiştir.

Kimya Sanat, Ağaç ve Metal İşleri, Tekstil Sanat, Matbaa Sanat, Ağaç Metal Olgunlaşma Enstitülerinde ve Erkek Sanat öğretmen okullarında durum eskiden neyse şimdi de odur, sayısal gelişme yoktur.

EGEMEN BURJUVAZİ HALKIN YARARINA GİRİŞİMLERİ BALTALAMIŞTIR?

1927-28 ders yıllarında yeni Türk harflerinin kabulü ile yeni bir eğitim seferberliği başlatıldı. İlk önceleri **Ulus Okulları** adını alan daha sonraları **Halk Dersanelerine** çevrilmiş bu girişimle, değişik sürelerdeki kurslarla halka okuma-yazma öğretilmesi amaçlanıyordu. 1928-29 yıllarında 20.489 kurs açılmış, bu kurslarda 16.922 öğretmen ders vermiş 598.090 kişi diploma almıştır. 1950-51'lerde kurs sayısı 27'e düşmüş, 28 öğretmenin ders verdiği kurslardan 1424 kişi diploma almıştır. 1972-73 yıllarında kurs sayısının 1.606, kurs veren öğretmen sayısının 1720, diploma alanların ise 28.385 kişi olduğunu görüyoruz. Halkın bilinçlenmesinden korkanlar köylerin gelişiminde ve köylülüğün bilinçlenmesinde olumlu işlevi olabilecek köy enstitülerini de kapattırmışlardır. Kuruculuğunu H. Ali Yücel ve İ. Hakkı Tonguç'un yaptığı Köy Enstitüleri uygulaması ancak 1937'den, 1946'ya 9 yıl işleyebilmiştir.

Yüksek öğrenim, Cumhuriyetin ilânından bu yana sorun olagelmıştır. Uzun yıllar, «Osmanlı medresesinden batılı bir biçime geçeceğiz» diye üniversitelerle oyuncak gibi oynanmıştır. Bir bakan gelmiş Alman Eğitimi örneği almıştır. Diğerleri gelmiş Fransa'yı örnek almıştır. 1950'lerden sonra Amerikan hayranlığı diğer tüm eğilimleri bastırmıştır. Milli Eğitim Bakanları için geçerli olan değerlendirme üniversite yöneticileri için de geçerlidir. Yöneticiler öğrenimlerini gördükleri Batı üniversitelerini taklit etmek için birbirleriyle yarış etmişlerdir. Eğitim sistemini düzeltsin diye çağrılan yabancı uzmanlarda suyu bulandırmaktan, bilinçli bir emperyalizm propagandası yapmaktan başka bir işe yaramamışlardır.

Bu ortam içinde, 1923-24 yıllarında 3918 öğrenci yüksek öğrenim kurumlarında öğrenim yaparken, bu oran 1950-51'de 24.815, 1960-61'de, 65.297'ye, 1972-73 yılında 174.774'e yükselmiştir. Bir başka deyimle üniversite çağındaki gençlerin 1923-24 yıllarında ancak %0,2'si yüksek öğrenim görürken, bu oran 1972-73 yıllarında %6,3 olmuştur. Bu oranlar sadece üniversiteleri ele alırsak daha küçülmektedir. 1935-36, 1950-51, 1960-61, 1972-73 yılları için sırayla, %0,5; 1,2; 2,3; 3,7 olmaktadır.

Özel olarak üniversite ve meslek yüksek okullarında gelişmeyi ele alırsak durum şudur:

Tablo-2
Üniversitelerde gelişme

Yıllar	Üniversite	Fak.	Öğretmen	Öğr
1927-28	2	10	274	2.760
1950-51	3	18	1407	19.871
1960-61	6	27	2807	44.461
1977-78	15	92	—	—

(Kaynak, DİE)

Tablo'dan anlaşılabilirliği gibi ilk 40 yılda üniversite sayısı 2'den 6'ya çıkmıştır. Ancak özellikle son yıllarda aynen liselerde olduğu gibi bir üniversite açma furasına katıldığını görüyoruz. Öğretim üyesi, gerekli araç ve gereci hatta oinası bile olup olmadığına bakılmadan üniversiteler birbiri peşi sıra açılıyor. Selçuk ve İnönü üniversitelerinde olduğu gibi: 1 üniversiteye, 1 fakülte düşüyor. Üniversite kapılarındaki yığılmanın önüne böylelikle geçileceği sanılıyor. Bu yaklaşım özünde diplomalı işsizler yetiştirmekten başka anlam taşımıyor. Liselerde olduğu gibi öğretmen bulunulamayan yeni üniversitelerin fakülte ve yüksek okullarında dersler boş geçiyor. Bırakın yeni açılmış üniversiteleri yıllardır öğrenimi sürdüren üniversitelerde halen çağdaş anlamda, ülkemiz gereksinimlerine karşılık verecek öğrenime geçilebilmiş değildir.

Üniversiteler gibi meslekî yüksek okullarda da durum eğitimin genel bozukluklarını bağrında taşımaktadır.

TABLO—3

MESLEK YÜKSEK OKULLARINDA GELİŞME	Yıllar	Okul	Öğretmen	Öğrenci
1927	1	94	456	
1950	4	96	2176	
1960-61	7	238	11729	
1972-73	13	500	26253	

(Kaynak-DİE)

Genel lise —Meslek teknik lisesi arasında ikincisinin aleyhine görülen dengesizlik, sosyal bilimler— teknik bilimler ayrımı biçiminde ele alınırsa, yüksek öğrenim kurumlarında da gözlemlenmektedir. Sosyal bilimler konusunda öğrenim yapan okulların açılması için pek fazla çabaya gerek duyulmaması, teknik okullarda tercih nedeni olmaktadır. Ama sonuçta öyle bir ucube ortaya çıkmaktadır ki; bir yanda teknik eleman eksikliği duyulmakta, diğer yanda avukatlar, iktisatçılar, gazeteciler yığın yığın iş aramaktadır. Ne gariptir ki, ülke ekonomisinin teknik eleman gereksinimi olmasına karşın yüzlerce iş bulamayan mühendise, teknisyene ülkemizde rastlanabilmektedir.

Görülen odur ki 50 yılda Türkiye'de eğitim, hâlâ rayına oturmamış, gençlerin istemleri, sorunları karşılanamamıştır. Bozuk düzen, eğitim alanında olduğu gibi diğer alanlarda da gençliğin gereksinimlerini sağlayamamıştır.

GENÇLİĞİN BÜYÜK PROBLEMİ: İŞİ...

İktisaden faal olan 27.150.370 kişinin 10.839.190'ını 15-27 yaş grubundaki gençler oluşturmaktadır. Bu genel rakam içerisinde iktisaden faal olanların sayısı 15-29 yaşları arasında 6.574.565'dir. İş ile ilgisi devam edenlerin sayısı 4.145.424'dür. İş arayanların sayısı 21.701'dir. Son hafta içerisinde iktisaden faal olmayanların sayısı ise, 4 milyon 264 bin 635'tir. Bunların içinde öğrencilerin sayısı, 1.173.962'dir. Hapiste olanların sayısı 13.900'dür. Çalışamaz halde olanların sayısı 22.402'dir. Durumu bilinmeyenlerin sayısı ise 719.939'dur.

Bu istatistiki bilgilerden ilginç sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Gençlerimizin neredeyse yarısı yakın bir bölümü herhangi bir ekonomik çalışma alanında istihdam edebilmiş değildir. Öğrenciler toplam genç nüfusunun 1/10 oluşturmaktadır. 15-29 yaşları arasında 22.402 sakat genç vardır. 710.939'u ise devletle henüz tanışmış değildir.

Genç neslin ekonomik çalışma kollarına göre sınıflandırmasını yapmak da mümkündür. 15-29 yaşları arasında 6.574.615 genç ziraat, ormancılık, avcılık ve ormancılık alanlarında çalışmaktadır. İstihraç sanayinde çalışanların sayısı 41.502, imalat sanayinde çalışanların 625.565, İnşaat ve bayındırlık işlerinde çalışanların 188.010, Toptan ve perakende ticaret, lokanta ve otellerde çalışanla-

● 55 yılda eğitimin katettiği yol, harabeler arasında bir ilkokul

rın 298.917, ulaştırma, haberleşme ve depolamada çalışanların 221.012, malî kurumlar, sigorta taşınmaz mallara ait işler ve kurumlarında çalışanların 78.405, toplum hizmetleri ve kişisel hizmetlerde çalışanların 1.021.225, işi tanımlanmamış faaliyette bulunanlar, 300.000'dir.

Bu rakamlardan ortalama olarak işçi ve köylü gençliğin sayılarını çıkarabilmek mümkündür. Ziraat, ormancılık, avcılık ve balıkçılık yapan gençleri köylü genç kategorisinde toplarsak bunların sayısı 6 milyonu geçmektedir. İşçi gençler ise tahminen 3 milyonluk bir kitle oluşturmaktadırlar.

Ülkemizde 1972 rakamlarıyla doktor başına 2300, yatak başına 410 hasta düşmektedir. Bu oranın içine gençler de dahildir. Kimseye hasta olmayın da denilemez. Çünkü halkımız ve de gençlik, yetersiz ve dengesiz beslenme sorunu ile de karşı karşıyadır. Kişi başına düşen günlük tahıl tüketimi 674 gramken, hayvani protein miktarı 19,3 gramdır.

Sonuç olarak ülkemizde genç yaşta insanlar hastalanmakta, faşist saldırılardan sağ kalanlar da hastalıklardan ölüp gitmektedir. Amacımız karanlık bir tablo çizmek değildir. 1975 yılında, solunum yolları vereminden toplam 1763 kişi ölürken, bunların 327'sinin 15-34 yaşları arasındaki insanlar olması düşündürücüdür. Tifodan ölenlerin 50 kişinin 20'sinin aynı yaş grubundan olması dikkat çekicidir. Ama en önemlisi de intihar eden ve kendini yaralayan 146 kişiden 64 kişinin bu yaş grubundan olmasıdır. Hele hele adam öldürme ve savaş harekâtından ileri gelen travmatizmadan ölen 379 kişinin 173'ünü yine aynı gruptan insanların oluşturması burjuvazinin, gençliği yaşamdan bezdirmekten başka bir iş başarmadığını göstermektedir.

SAGLIK ACISINDAN GENÇLİK NE DURUMDA?

1976 rakamlarıyla ülkemizde toplam hastanelerin ve hastanelerdeki yatakların sayısı 818 ve 87.232'dir. 42 milyonluk nüfusa karşı gelen bu rakamlarla, bir de 10 milyonu geçen bir gençlik kitlesini karşılaştırmak sanırız gülünç olacaktır. Daha tüm vatandaşlarının sağlık hizmetlerini karşılayamamış bir ülkenin genç nüfusunun sağlık gereksinimini karşılayabileceğini düşünmek safdillik olur.

Nitekim 1975 yılında ölen 120.302 yurttaşımızın 7.202'sinin 15-35 yaş grubundan olduğunu görüyoruz. Topluma yararlı olacakları en verimli çağında aramızdan ayrılan bu genç insanların katilinin bu kahrolası kapitalist düzen olduğu açıktır.

Bu düzen gençleri sadece en verimli çağında öldürmekle de yetinmemektedir. Suç işlemeye de itmektedir. 1975 yılında cezaevine giren ve çıkanların toplam sayısı 72.291 iken bunların 25.026'sını 15-29 yaş grubundaki gençler oluşturmaktadır.

Bu düzen gençlerimize kitap okumayı da çok görmektedir. 1974 yılı rakamlarına göre halk kütüphanelerinin sayısı 365'dir. Kitap sayısı ise 3.521.282'dir. Okuyucu sayısı ise 5.583.918'dir. Yani gençlerimizin yarısı ka-

dar bir kitle kütüphanelerde kitap okumuştur. Ki bu kitlenin içinde gençlerin sayısı 2 milyonu bile bulmamaktadır. Burjuvazinin istediği de bu değil midir? Okuma, öğrenme, bilinçlenme! Ve sınıf mücadelesinin dışında kall...

GENÇLİK 1923'TE DE DEMOKRASİ SAVASIMININ İÇİNDEYDİ BUGÜNDE İÇİNDEDİR.

Ne var ki egemen burjuvazinin silâhları geri tepmiştir. Gençlik sınıf savaşımının dışına çekilmemiş, sorunlarının çözümü, özlemleri askıya alınamamıştır. Ulusal kurtuluş savaşında canını kanını veren gençlik, erki burjuvazinin eline geçirmesinden ve ulusal kurtuluş savaşının kazanımlarının üzerine oturmasından sonra ulusal bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm gibi soylu idealler için savaşımı yükseltmiştir. İşçi sınıfının yanında kapitalist baskı ve sömürüye karşı çıkmıştır. İşçilerle birlikte daha 1925'lerde «Komünist Gençler Birliği» adı altında gençler İstiklâl Mahkemelerine çıkarılmıştır. Gençliği iktidarın tamamlayıcı unsuru haline getirmek için 1927'de MTTB kurulmuştur.

Gençliğin örgütlenmesi histerik faşizm çığlıklarının atıldığı 1940'larda da durdurulamamıştır. 1946'larda İlerici Gençler Birliği, 1946'da İstanbul Yüksek Tahsil Derneği, 1947'de Ankara Yüksek Tahsil Talebe Birliği, 1950'de Türkiye Gençler Derneği kurulmuştur. Gençlik Nâzım Hikmet'in hükümlülüğünün kaldırılması için açılan kampanyaların en önünde yer almıştır.

1950-60 yıllarında gençlik Bayar-Menderes diktasının her türlü baskı ve zulmüne karşı durmuş. Turan Emeksizleri şehit vermiş, 27 Mayıs Askerî hükümet devirmesinde gençlik eylemleri önemli bir rol oynamıştır.

1961 Anayasasının getirdiği nisbi özgürlük ortamında ve 1960'larda tüm dünyayı sarsan ve etkinliğini arttıran dünya devrimci hareketinin atılımları Türkiye gençliğini de etkilemiş. Gençlik hareketi giderek daha sağlam anti-empyrist konumlar almış, örgütlülük düzeyi nicelik ve nitelik olarak gelişmiştir. 1965'te FKF kurulmuş gençlik kendi hareketini işçi sınıfı hareketi ile uyumlu kılabilecek köprüler kurmuştur. Bir çok nedenlerle 1968'lerde kapıldığı küçük-burjuva devrimci konumlardan, 12 Mart acı deneyiminden geçen gençlik 1973'lerde örgütlenmesine yeniden hız vermiş. 1976'larda İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ kurulmuştur. İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ ile birlikte gençlik işçi sınıfının savaş yoluna kopmaz bağlarla bağlanmış, İGD'nin DDGF ve UÖB'ye üyeliği ile dünya gençlik ailesinin kopmaz bir parçası olmuştur. Sesini 200 milyon gence katmıştır. Bu ses, ulusal kurtuluş savaşının anti-empyrist geleneklerini halkımızın ulusal bağımsızlık ve demokrasi tutkusunu içinde koruyarak taşımaktadır. Bu kor 1923'lerden bu yana giderek daha çok genci sarmakta, işçi sınıfının savaş yatağında çığa dönüşmektedir.

1. BÜYÜK KONGRESİ YAPILDI

14 - 15 Ekim tarihinde DDKD Kongresi Diyarbakır Halk Eğitim Merkezi'nde yapıldı. Kongre haberleri genellikle günlük basın-da yer almadı. Hangi nedenlerden olursa olsun kongrenin demokratik kamuoyuna yansımaması bizim için üzüntü vericidir, bir olumsuzluktur. DDKD Kongresinin demokratik gençlik hareketine katkısı olacağına inanıyoruz.

DDKD Kongresinin yapıldığı bugünlerde, ülkemizde faşist terör alabildiğine yoğunlaşmış, saldırılar doruk noktasına varmıştır. Burjuvazi eski alışlagelmiş yöntemlerle kitleleri yönetemez durumdadır. Burjuvazinin ekonomik ve toplumsal bunalımları derinleşiyor, yıkımı hızlanıyor. Burjuvazi içten ve dıştan saldırıya uğrayan köhne bir kaleye benziyor. Burjuvazi, bu bunalımın üstesinden gelmenin yolunu faşizme tırmanmakta, kitle katliamlarında görü-

yor. Bir yandan işçi sınıfının, emekçi halkımızın birliğini bozmaya çalışırken, diğer yandan mezhep ayrılıklarını aşiret kavgalarını körükleyerek ülkeyi iç savaşa doğru götürmek istiyor.

Burjuvazinin önemli saldırılarının bir kısmı da gençliğe, gençlik örgütlerine yönelmiştir. Hergün yeni yeni gençler katlediliyor, yeni yeni gençlik örgütleri ve şubeleri kapatılıyor, üyeleri ve yöneticileri hapisle-re, zindanlara atılıyor. İşte bu ortamda DDKD Kongresinin toplanması, önemini bir kat daha artırıyor.

DDKD, «yolumuz, işçi sınıfının yoludur» diyen ve gençliğin kurtuluşunun işçi sınıfının öncülüğündeki savaşında olduğuna inanan ve bu uğurda kendisine düşeni yapmaya çalışan bir gençlik örgütüdür. DDKD, işçi sınıfının yolunda yürüyen, gençliğin güç ve eylem birliği yapmasının gerekliliğine ina-

nan ve bu uğurda mücadele eden bir gençlik örgütüdür. DDKD'nin bu uğurdaki mücadelesi sevindirici ve onur vericidir. DDKD bu görevini, «Nötron Bombasına Hayır» kampanyasına katılmakla, Dünya gençliğinin «anti-emperyalist, barış, dostluk, dayanışma» mücadelelerine omuz vererek ve nice eylemlerle yerine getirmiştir ve getiriyor.

DDKD'nin, işçi sınıfının öncülüğünde mücadele eden, gençlik mücadelesinde önemli yeri ve saygınlığı olan İGD'yle eylem birliği yapması, bu eylem birliğini her türden bozgun-culara karşı savunup geliştir-mesinin, gençliğin mücadelesi-ne önemli katkısı oluyor. Bu eylem birliğinin güçlenmesi, bir yandan burjuvazinin bunalımlarından gençliği koruyacak, diğ-er yandan da Kürt gençliği üzerindeki ulusal baskı ve ayrıcalığı kaldırmak, Kürt gençli-ğinin başta ana dilleriyle eğitim olmak üzere her türlü yasal hak-larına kavuşmasına da büyük katkısı olacaktır. Bu açıdan İGD ve DDKD başta olmak üze-re anti-faşist, anti-emperyalist gençliğin eylem birliği hayati önemini ve güncelliğini koru-maktadır. DDKD Kongresinin bu doğrultuda ileri bir adım oldu-ğuna inanıyoruz. Kongrede ya-pılan konuşmalar olsun, genel kurul kararları olsun DDKD'nin demokrasi mücadelesindeki ye-rini belirtiyor, gençliğin anti-faşist, anti - emperyalist, anti - şovenist eylem birliğinin oluşu-mundaki görevleri saptıyordu. Kongrede konuşan konuşmacı-lar sık sık Maocuların, Troçkist-

lerin ve her türlü milliyetçilerin dışındaki gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist, anti-şovenist eylem birliğinden yana oldukla-rını ve bu uğurda mücadele edeceklerini vurguluyorlardı. Bunun canlı örneklerini Havana Gençlik Festivaline katılarak, «Nötron Bombasına Hayır» kampanyasını yürüten örgütler-le eylem birliği yaparak göste-riyorlar. Ve en önemlisi; dü-şünce ve örgütlenme özgürlü-ğüne gem vuran, demokrasi mü-cadelesinin önünde Diyarbakır surları gibi duran faşist 141 - 142. maddelerin kaldırılması, Türkiye Komünist Partisinin öz-gür çalışması istemlerinin de-mokrasi mücadelesine önemli katkısı olacağı gibi DDKD'nin bu mücadeledeki yerini güçlendi-receğine inanıyoruz.

DDKD'nin bu uğurdaki mü-cadelesinde başarılar diler, yan-larında cldüğümüzü bildiririz.

Bu olumlu atılımlarla gittikçe güçlenen, yolumuz işçi sınıfının yoludur diyen gençlik örgütleri arasında oluşan ve savaşım için-de giderek güçlenen eylembirli-ği gençliği burjuva bunalımla-rından, faşist saldırılardan ko-ruyacak, her boydan bozgun-cuların provokasyonlarına set çekeceği gibi, diğer yandan Ulusal Demokratik Cephenin oluşumuna önemli katkıda bu-lunacağına inanıyoruz.

Yaşasın gençliğin eylem birli-ği uğrunda savasan ve bu ey-lem birliğini her türlü bozgun-culara karşı savunan DDKD!

Yaşasın «Yolumuz işçi sınıfı-nın yoludur» diyen gençliğin bir-liği!

**DIYARBAKIR'DAN
İLERİCİ YURTSEVER GENÇLER**

DDKD 1. BÜYÜK KONGRESİ'NDE İGD TEMSİLCİSİ KEMAL YILDIZ'IN KONUŞMASI

Değerli Divan
Sayın kor.uklar

Çok değerli DDKD delege ve üyeleri.

Önce, sizlere İGD Genel Merkez yönetici ve tüm üyeleri-nin sıcak, dostça, devrimci selâmlarını iletmek istiyorum.

Kongrenizin yapıldığı şu günler Türkiye halkı için bir dö-nüm noktası teşkil etmektedir. Bu, kongrenizin önemini daha da artırmaktadır. Bu, alacağınız kararlar ve yeni çalışma prog-ramınızda somutlaşacaktır. Kongrenizin bu doğrultuda önemli bir atılım yapacağına olan inancımızı baştan belirtmek isterim.

Dostlar; bu gün faşist terör, Türkiye'nin dört bir tarafına sıçramış, kitle katliamlarına hergün bir yenisi ekleniyor. Faşist terör, devrimci-demokrat ayırımı yapmıyor. Kendisinden olma-yan herkese saldırıyor. Mezhep ayrılıkları körükleniyor. Halklar-arası düşmanlık tohumları serpiliyor.

Faşist terör son dönemlerde, bölgemize kaydırılıyor. Kürt halkına, Kürt gençliğine yöneliyor. Tatbikat provaları adı altın-da, Kürt halkının nasıl toptan imha edileceği öğretiliyor. Kürt halkına karşı yeni provokasyonlar için olanaklar hazırlanıyor. Bu oyunlar, baskılar, yıllardan beri burjuvazinin uyguladığı bas-kıların ayrılmaz bir parçasıdır.

Dostlar; saldırıların sivri ucu özellikle gençliğe yöneltiliyor. Faşist terör bir yandan gençliği sindirmek isterken, diğer yan-dan O'nu bireysel terörizme çekmek istiyor. Bunlara ayak uy-duranlar oluyor. Gençliği maceraya, bireysel terörizme çekenle-re karşı kesin tavır almak gerekiyor. Faşistlerin ekmeğine yağ süren bu tür tavırlarına karşı aktif mücadele etmek gerekiyor. Burada büyük görev, «yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen İGD ve DDKD'ye düşüyor. Bu gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist, anti-şovenist eylem birliğini sağlamaktan, var olan eylem bir-liğlerini güçlendirmek, daha ileriye götürmekten geçer.

Her şeye rağmen, tüm sapık akımların saldırılarına karşı eylem birliğini kararlıca savunmaktan geçer. Gençliğin güç ve eylem birliğini baltalamak isteyenler çok olabilir. Hatta bunla-rın çoğu sol adına ortaya çıkabilirler. Ama bunlara karşı karar-lı ve inatçı mücadele vermek gerekiyor. İşte işçi sınıfı bize böy-lesine kararlı, çetin, zor ama onurlu bir yol gösteriyor. Bu yolda bir adım bile gerilemeden, maoculara, tüm sapık akımlara, iş-birlikçi burjuvaziye, emperyalizme, faşizme, şovenizme karşı güç ve eylem birliği için mücadele etmeliyiz. Bu, işçi sınıfının, emekçi halkın da yararına olacaktır. İşçi sınıfının eylem ve cep-he birliğini sağlamada yararı olacaktır. İşte kongreniz böylesi-ne bir tarihi öneme sahiptir. Alacağınız kararların güç ve eylem birliğini daha da geliştireceğine, gençlik için yeni olanaklar ge-tireceğine inanıyor, Genel Merkezimiz ve tüm üyelerimiz adı-na sıcak, dostça dayanışmalarınızı iletiyoruz, tüm çalışmalarınızda yanınızda olduğumuzu belirtir kongrenizin başarılı geç-mesini dilerim.

Saygılarımla

İLD 1. KURULUŞ ŞENLİĞİ YAPILDI

Türkiye ortaöğrenim gençliği-nin merkezi yığın örgütü İLD'nin 1. kuruluş şenliği 28 Ekim günü yığinsal bir biçimde yapıldı. Kuruluş şenliğini bir konuşmayla açan İLD Genel Başkanı Ahmet Özbek konuşmasında; «Yolumuz işçi sınıfının savaş yoludur diyen İlerici Liseli Gençliğin savaşımı, her türden gerici-faşist güçlerin saldırılarına, yaalamalarına öldürmelerine karşı daha da yüksel-mektedir. Burjuvazinin İLD üye-lerine, şubelerine karşı giriştiği bombalı, kurşunlu saldırıları İle-rici Liseli Gençliği yıldıramaz» demiştir. Ahmet Özbek'in konuş-

ması sık, sık «Yaşasın İLD», «Faşizme geçit yok», «Bombalar, kurşunlar bizi yıldıramaz», «Her-kese anadilde eğitim», belgileriyle kesilmiştir.

İlerici Liseli Gençliğin savaş-kan örgütü İLD'nin kuruluş şenliği İLD korusu, folklor ve tiyatro topluluğunun gösterileri-yle sürmüştür. Ayrıca liseli bir ozan ve Edip Akbayram'ın ilerici türkülerıyla katıldığı İLD 1. kuruluş şenliği 2000'i aşkın liseli-nin coşkun gösterileriyle, «Haydi 1. kongreye» belgileriyle sona ermiştir..

"KIBRISLI ÖĞRENCİLER SOKAĞA ATILAMAZ!"

29 Ekim Cumartesi günü Kıbrıslı ilerici yurtsever öğrenciler, örgütleri KÖGEF öncülüğünde Sultanahmet'ten Sarayhan'e kadar yığinsal bir yürüyüş düzenlediler. Kıbrıs öğrenci yurtlarının boşaltılmasını sert bir biçimde protesto ettiler ve bu anti - demokratik kararın iptal edilmesini istediler. Bin den fazla ilerici, yurtseverin katıldığı yürüyüş boyunca «Yurtlar kapatılamaz», «Bağımsız Kıbrıs», «Faşizme Geçit Yok» belgileri büyük bir coşkuyla haykırıldı. Faşist komandoların faşist polislerle birlikte Küllük önünde yürüyüşe saldırma ve provokasyon yaratma girişimleri ilerici, yurtsever Kıbrıslı gençlerin kararlı ve disiplinli tutumlarıyla bozguna uğratıldı. Halkın ilgiyle izlediği yürüyüş Sarayhan'de KÖGEF Başkanı İsmail Kemal'in bir konuşmasıyla son buldu. Yürüyüş sırasında ilerici Kıbrıslı öğrencilerin geniş ölçüde dağıttık-

ları KÖGEF Başkanı İsmail Kemal imzalı, bildirinin tam metnini veriyoruz.

SOKAĞA ATILMAMAK İÇİN DİRENİYORUZ...

Kıbrıs'taki gerici Denktaş iktidarı, bizleri sokağa atma kararı aldı. Daha bir yıl önce açılan yurtlarımız, tutarlı hiçbir gerekçe gösterilmeden kapatılıyor.

Kış ortasında, sınav döneminde, kız - erkek ayrımı yapılmadan 700'ün üzerinde Kıbrıslı öğrenci, sokağa atılıyor.

Bizler, Ankara ve İstanbul'daki Kıbrıs Öğrenci Yurtlarının açılmasını uzun bir savaşım sonrası sağlamıştık. İstanbul ve Ankara'da, ikişer tane olmak üzere dört yurdumuz var. Bu yurtlar, Kıbrıs'a bağlı olup, biz Kıbrıslı öğrencileri barındırmaktadır. Gerici Denktaş iktidarı öğrenci düşmanı politikasını bir kez daha göstererek yurtlarımızı kapatıyor.

NEDEN?

Bunun nedeni gayet açıktır. Yurtlarda kalan öğrenciler ilerici dir. Halkının yanındadır. Emperyalizmin, faşizmin ve her türlü gericiliğin karşısındadır. Denktaş iktidarı bizleri bu düşüncelerimizden dolayı cezalandırıyor. Kanlı terör ortamında sokaklara atarak bize ve halkımıza olan düşmanlığını açığa vuruyor.

Evet, gerici Denktaş iktidarı, yalnız öğrencilerin değil Kıbrıs emekçi halkının da düşmanıdır. Onlar, halkımızı pahalılık ve işsizlik girdabında boğuyorlar. Korkunç bir süratle yükselen pahalılık ve yüksek boyutlara varan işsizlik nedeniyle halkımız yine göç yollarına dökülüyor. İngiltere, Kanada, Avusturalya giriş kapıları önünde Kıbrıslı kuyrukları birikiyor. Kıbrıs'ta bu koşullar hüküm sürüyor. Emperyalizm Kıbrıs'ın bağımsızlığına saldırmaya devam ediyor.

İçinde yaşadığımız ülkede, Türkiye'de koşullar daha iyi değil. Faşist tehlike günbegün artıyor. Fa-

şist terörün boyutları yükseliyor. NATO'cular, IMF'ciler Türkiye halkının boğazına çökmek, faşist bir dikta kurmak için fırsat kolluyorlar. Pahalılık halkı bunaltıyor.

Bizler, Türkiye'de öğrenim gören ilerici, yurtsever Kıbrıslı gençler işte bu koşullarda yurtlarımızın kapatılmaması için, sokağa atılmamak için direniyoruz, direneceğiz. Koşullar, gericiliğe, NATO'culara, IMF'cilere karşı kitlesel çıkışlarla direnmeyi dayatıyor. Koşullar, emperyalizme, faşizme karşı olan tüm ulusal ve demokratik güçlerin cephe birliğini, ulusal demokratik cepheyi gerektiriyor. Hayat pahalılığına, işsizliğe, yokluğa, yoksulluğa, faşizm tehlikesine karşı tek geçerli yol UDC'de birleşmektir.

KIBRIS ÖĞRENCİ YURT LARI KAPATILAMAZ!

YURT LAR ÜZERİNDEKİ BASKILARA SON!

YAŞASIN ULUSAL DEMOKRATİK CEPHE!

YAŞASIN BAĞIMSIZ KIBRIS VE BAĞIMSIZ TÜRKİYE!

DAYANIŞMANIN GÜCÜ 141 - 142'Yİ KALDIRACAK

Türkiye Komünist Partisi Programının yayımlayıcısı ve Ürün Yayınları sorumlusu Ahmet Taştan hakkında TCK'nun 142. ve 159. maddelerinden açılan davanın ilk duruşması 17 Ekim 1978 günü İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılmıştır.

TKP programı yayımcısı A. Taştan hakkında açılan davanın duruşmasında savunma avukatlarının isteği üzerine, savcı Çetin Yetkin, 141 ve 142. maddelerin Anayasa Mahkemesi'ne gönderilerek iptalinin istenebileceğini belirtmiştir. Savcı Yetkin, bu konuda görüşünü hazırlamak için düşünme payı istemiş, Mahkeme Heyeti de duruşmayı 28 Aralık 1978 gününe ertelemiştir.

Duruşmada İngiltere, Fransa, Belçika ve Federal Almanya'dan gelen konuk avukatlar, Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği temsilcilerinin yanı sıra büyük bir izleyici topluluğu ve 53 avukat savunmacı olarak hazır bulunmuşlardır. Ahmet Taştan ve savunma avukatlarından İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın ve

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu üyesi Turgut Kazan yaptıkları konuşmalarda, TKP Programının yayınlanması ile demokratik bir görevin yerine getirildiğini, bu duruşmada faşist Mussolini döneminden alınan 141 ve 142. maddelerin yargılanması gerektiğini belirtmişler ve Mahkeme Heyeti'nin Anayasa Mahkemesi'ne başvurarak bu maddelerin iptalini istemesinin haklarımızın demokrasiyi yaşama geçirdiğinin en açık bir kanıtı olacağını vurgulamışlardır.

Aynı gece İstanbul'da Kazablanka salonunda önce «Anayasamız ve İnsan Hakları Açısından Düşünce ve Örgütlenme Özgürlüğü» konulu bir toplantı düzenlenmiş, toplantıdan sonra ise «Özgürlük Gecesi» yapılmıştır.

Toplantıya ve geceye Barış ve Sosyalizm Sorunları ve Ürün Dergisi Yönetmeni Ural Ateşer, Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun, avukat Turgan Arınır, Bank-Sen Genel Sekreteri Yücel Çubukçu ve TÖB-DER Genel Başkanı Talip Öztürk konuş-

macı olarak katılmışlardır.

İngiltere, Fransa, Federal Almanya ve Belçika'dan gelen konuk hukukçu ve sendikacıların da katıldığı geceye Türkiye'nin ve dünyanın dört bir yanından dayanışma telgrafları, mektuplar yağmış, geceye büyük bir ilgi gösterilmiştir. Kazablanka salonu hınca hınç dolmuş, davetlilerin büyük bir kısmı konuşmaları ayakta ve salonun dışında izlemek zorunda kalmışlardır. Gecede sürekli olarak «TKP'ye Özgürlük», «141-142 kalkacak, TKP özgür olacak» belgileri atılmış, hep bir ağızdan «TKP Marşı» ve «Enternasyonal» söylenmiştir.

17 Ekim 1978 günü Türkiye işçi sınıfı hareketinin tarihine geçecek; Ahmet Taştan'ın, yurtsever, demokrat avukatlarımızın TKP'nin Programını yığıtçı savunmaları ile, 17 Ekim duruşması dayanışmanın gücünü ve faşist 141 - 142. maddelere karşı savaşın güncelliğini kavrayamayanların, «141 - 142'nin adı vardır, uygulaması yoktur» diyenlerin gözünü açtı.

Şimdi, faşizme ve emperyalizme karşı barıştan, ulusal bağımsızlıktan yana olan her yurtseverin görevi 17 Ekim duruşması ile yaşama geçen ulusal ve uluslararası dayanışmayı 28 Aralık'taki 2. duruşmaya kadar ardıcıl bir şekilde güçlendirerek sürdürmek, elde edilen başarıyı ileriye götürmek olmalıdır. Bu demokrasiye inanan herkesin en ertelenmez bir görevidir.

KAVGA SÜRECEK...
ÖZGÜRLÜKLER ALINANA DEK!..

ÜRÜN DERGİSİ VE İGD İLE DAYANIŞMA GÜÇLENİYOR

Yurtdışında Ürün ve İGD ile dayanışma güçleniyor

Geçtiğimiz hafta içinde Almanya'daki demokratik örgütler ve çeşitli fabrikalarda çalışan işçiler basın bildirileri ile, Ecevit Hükümeti'ne çektikleri telgraflarla Ürün Yayınları Yazı İşleri Müdürü Ahmet Taştan hakkında açılan mahkemeyi protesto ettiklerini, faşist Mussolini İtalya'sı ceza yasalarından alınan 141 ve 142. maddelerle yargılanmak istenen Ahmet Taştan'la dayanışmalarını diri tutacaklarını bildirmişlerdir.

Ayrıca aynı telgraf ve bildirilerle Türkiye ilerici gençliğinin biricik kitle örgütü İlerici Gençler Derneği üzerinde yoğunlaşan baskıları kınamışlar; «Bizlere yurttan kopmuş gözüyle bakanlara duyururuz ki, İGD üzerinde yoğunlaşan baskılara karşı sessiz kalmak, demokrasi düşmanları ile aynı saflara düşmektir, İGD'yi gözbebeğimiz gibi koruyacağız.» demişlerdir.

Almanya'da, bildirilerle, telgraflarla, Türkiye'deki anti - demokratik baskılara, yargılamalara, faşist katliam ve saldırılara karşı protesto eylemlerini yükselten, Ürün Yayınları ve İGD ile dayanışmalarını Gazetemiz aracılığıyla duyuran kişi ve örgütler şunlardır: Batı Berlin Ürün'le Dayanışma Komitesi, Münih Siemens işçileri, Hildesheim Türkiyeli İşçiler Derneği, Manteuffelstr Ürün'le Dayanışma Komitesi, Mannheim Bölgesi Ürün okurları, Münih'te çalışan, okuyan gençler, Dortmund Ürün'le Dayanışma Komitesi.

LENİN'İN YOLUNDA 61 YIL

Büyük Ekim Devrimiyle doğan, filizlenen ve serpilerek dünyanın ilk işçi ve köylü devleti Sovyetler Birliği'nin 61. kuruluş yıldönümü kutlanıyor. Bu 61 yılda insan, Sovyetler Birliği'ne bakınca, geliştirilen, olgunlaştırılan ve mükemmelleştirilen sosyalizmi görür.

Sovyetler Birliği bugün yeni bir topluma, tüm insanlığın ülküsü komünist topluma doğru ilerliyor. Sonut, elle tutulur, gözle görülür başarılar, utkular, kazanımlar ve açık olarak beliren gelişmiş sosyalizmin göstergeleri bunu açık olarak gözler önüne seriyor.

«GÜÇLÜ VE ÖNCÜ BİR ENDÜSTRİ... YÜKSEK DÜZEYDE MAKİNELEŞMİŞ BİR TARIM»

Kuşkusuz sosyalizmin gelişmesinin en somut belirtilerinden biri, onun maddi yönünün ilerlemesidir. Endüstrinin ve tarımın, sosyalist ilkelere temelinde, bilimsel ve teknolojik devrimin kazanımlarıyla sürekli bir biçimde geliştirilmesi, uyumlaştırılması ve kaynaştırılmasıdır.

Endüstri ve tarımın gelişmesinin en iyi ölçütlerinden biri ulusal gelirin artmasıdır. 1913, 1940 ve 1976 yıllarında kişi başına düşen ulusal gelire bakalım. Rakamlar sırasıyla şöyle: 48, 216 ve 1481 ruble. 1913 yılının devrim öncesi yılların en başarılı yılı olduğu, anımsanırsa (ki ertesinde meydana gelen 1. Dünya Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda 19 milyon Sovyet insanı savaş ve bulaşıcı hastalıklardan ölmüştü), 1940 yılında elde edilen başarının büyüklüğü daha iyi anlaşılır. Ama kuşku yok ki, tüm zorluklara, baltalamalara karşın Sovyetler Birliği'nin her yılı bir öncekinden daha başarılı olmuştur. Nitekim 2. Dünya Savaşından bu yana hızla gelişme bunu açık bir biçimde gösteriyor.

Bu gelişmeyi diğer birçok rakamlarla da görmek olanaklı. Enerjiye dayalı donatım 1936 yılına kıyasla endüstride 8, tarımda ise 15 kat artmıştır. 1940'da endüstriyel büyüme hızı 100 kabul edilirse, 1973 yılı bunun sekiz katı yani 849 olmuştur. Demir çelik, petro kimya, yapı malzemeleri endüstrilerinin büyüme hızı yine aynı yıl için 100 kabul edilirse, 1973 için sırasıyla 1073, 3597, 3378'dir. 1909 - 1913 yılları ortalaması 26.1 o-

lan toplam tarım üretimi 1973'de 96.3 milyar rubledir. 1940, 1965 ve 1973 yılları için et ve süt üretimi sırasıyla şöyle:

	1940	1965	1973
Et	1.3	6.0	9.1
Süt	7.5	43.9	58.9

(milyon ton olarak)

TÜM İNSANLARIN YÖNETİME ETKİN OLARAK KATILDIĞI ÜLKE

Sovyetler Birliği tarihinde ilk kez gerçek demokrasiyi, sosyalist demokrasiyi gerçekleştiren ülke oldu. Devlet sisteminin en temsili organları olan Sovyetlerin işleyişindeki demokratik ilkeler daha da gelişti.

Bugün, Sovyetler Birliği'nde 2 milyon 200 bin halk vekili var. Sovyetler'in gündemindeki sorunların sayısı 10 yıl öncekilere göre iki kat arttı. Sorunlar, sayıları 330 bini bulan daimi komisyonlar tarafından önceden incelenmektedir. Komisyonların çalışmasına halk vekillerinden başka 2 milyon 600 bin yurttaş da katılmaktadır.

Halk vekillerinin yetkileri dünne kıyasla bugün daha çok artmıştır. Bu bir yandan onların halka karşı sorumluluklarını da yükseltmektedir. Diğer yandan da halkın, temsilcilerini, halk vekillerini daha sıkı denetlemelerini gerektirmektedir. Denetleme işi pratikte işleyen bir olgudur. Nitekim son onyılda Yüksek Sovyet de içinde olmak üzere değişik düzeylerdeki Sovyetlere üye olan ve seçmenlerinin güvenini herhangi bir biçimde kaybetmiş bulunan 4 bin dolayında temsilcinin yetkisi geri alınmıştır.

Halkın devlet yönetimine aktif olarak katılmasının en güzel örneklerinden birini yeni Anayasa'nın kabul edilmesinde görmek olanaklı. Sovyet insanlarının hemen hemen tümüne yakın bölümü çeşitli yollarla Anayasa taslağına ilişkin görüşlerini, yapılmasını arzuladıkları değişiklikleri belirttiler. Yapılması istenen değişiklik ve'eklerin toplam sayısı 400 bin dolayındaydı. Anayasa Komisyonu halk toplantılarında beliren görüşleri göz önüne alarak 173 maddeden 118'inde değişiklikler yaptı ve tasarıya yeni bir madde ekledi. Görülüyor ki, «Olgunlaşmış sosyalizm aşamasında, tüm halkın devleti koşullarında, emekçi yığınların ülkenin yöneti-

mine daha geniş ölçüde ve daha aktif olarak katılmaları Sovyet toplumunun politik gelişmesinde ana doğrultu olarak ortaya çıkmıştır.» (Leonid Brejnev Barış, ve Sosyalizm Sorunları Dergisi, Aralık 1977, S. 8).

TEMEL GÜÇ İŞÇİ SINIFI KALİYOR, BAĞLAŞIKLARI ONA YAKLAŞIYOR

Tüm insanların ülkenin yönetilmesine katılmasının yanı sıra, işçi sınıfının bu toplumdaki etkinliği de önemli bir ölçüde arttı. Bugün Sovyetler Birliği'nde işçi sınıfı 70 milyondan fazla insanı kapsamaktadır. Bu, ülkenin aktif nüfusunun üçte ikisi demektir. Son kırk yıl içinde Sovyetlerde işçi üyelerin sayısı yedi kat artarak yüzde 42'ye ulaşmıştır. İşçilerin genel ve mesleki öğrenim düzeyleri de yükselmiştir. Bugün işçilerin yüzde 73.2'si yüksek ya da orta öğrenimlidir. Kırk yıl önce ise bu oran yüzde 8'den azdı.

Sovyet köylüleri de giderek değişmişler ve toplumsal durumları bakımından kentlilerden pek az farklı duruma gelmişlerdir. SSCB'de tarım işçisinin geliri kent işçilerine göre çok daha hızla artmaktadır. Böylece, gelir bakımından kent ile köy arasındaki fark giderek kapanıyor. Yaşama biçimi de kentlerin düzeyine yaklaşıyor. Bugün Sovyetler Birliği'nde elektriksiz, televizyonsuz köy evlerine rastlamak pek mümkün olmamaktadır.

SBKP Merkez Komitesi Genel Sekretri Leonid Brejnev'in de belirttiği gibi, «İşçi sınıfıyla kolhozcu köylüler arasındaki bağlaşıklık, bu sınıfların, günümüzde tamamiyle sosyalizm konumlarına geçmiş olan halkçı aydınlarla oluşturduğu sağlam politik ve ideolojik birlik sayesinde sosyalist düzenin toplumsal tabanı gelişmiştir. Sovyetler Birliği'nde işçiler, köylüler, aydınlar, tüm kol ve kafa işçileri arasında yaratılan sarsılmaz bağlaşıklık bundan sonraki komünizm kuruculuğunda en önemli kaynağı ve başarıların güvencesini oluşturmaktadır.» (BSS, Aralık 1977, S. 6).

HALKIN GEREKSİNİMLERİNİN EN TAM KARŞILANMASINA DOGRU

«Yalnızca sosyalizm» diyordu Lenin, «toplumsal üretimin ve ürünlerin dağılımını, emekçilerin hayatını en fazla kolaylaştırma, kendilerini refaha ulaşmaları yolunda bilimsel düşüncelere tabi kılma ve geniş ölçüde uygulama olanağı sağlıyor. Yalnızca sosyalizm bunu gerçekleştirebilir.» (Toplu Yapıtlar, cilt 36, S. 381).

Bu Leninci görüşü yeni Sovyet Anayasası net bir açıklıkla belirtiyor. 14. maddede şöyle deniliyor: «Sosyalizmde toplumsal üretimin en önde gelen hedefi, insanların gitgide artan maddi ve manevi ihtiyaçlarının mümkün olduğu kadar tam karşılanmasıdır.»

Bu madde, yaşamda olanı ne güzel dile getiriyor. 1930 yılında ülke, o güne kadar tüm dünya ülkelerine yabancı olan birşeyi gerçekleştirdi. İşsizliği bir daha geri gelmemek üzere tarihin çöplüğüne attı. Çalışma hakkı 1936 Anayasasında olduğu gibi yeni Anayasada da yer aldı. Ancak bu hak meslek seçme hakkıyla tamamlandı.

Ekim devriminden önce Rusya'nın dörtte üçü karacahildi. Bugün okuma - yazma bilmeyenin olmadığı söylemeye bile gerek yok. Değişik, zengin, çok türden öğrenim ve eğitim olanakları toplumun hizmetinde. Tüm çocuklar için zorunlu orta öğrenim uygulanıyor. Devrim öncesi 10 milyon toplam öğrenci sayısına karşılık, bugün 85 milyon öğrenci var. Yüksek okullar 1940'da 126 bin mezun veriyordu, bugün 720 bin-

den fazla. 1914'de 127 bin üniversite öğrencisi vardı, bugün yaklaşık 5 milyon. Devrim öncesinin 105 yüksek okuluna karşılık bugün 835'ten fazla yüksek okul var.

İnsana yaraşır konutlarda oturmak her Sovyet yurttaşı için temel bir haktır. İlk beş yıllık (1928) planda konut kiralaları için bir tarife yer alıyordu. O günden bugüne bu tarife değişmedi. Değişen, defalarca artan Sovyet emekçilerinin ücretleriydi. Bundan dolayı bugün ev kiralaları, ailenin gelirinin yüzde 1'ine denk düşmektedir. Belediyece temin olunan hizmetlerle —ısıtma, elektrik, havagazı, telefon, sıcak - soğuk su vb.— gibi bu kira bütçenin yüzde 3-4'ünü almaktadır.

Veriler, tüm halk katmanları için genliğin sürekli arttığını gösteriyor. 1913 yılına kıyasla işçilerin reel gelirleri 10 kat, köylülerinki ise 14 kat arttı. Nüfus başına reel gelir 1940 yılına göre 5.1 kat arttı. Ayrıca toplumal harcama fonlarının etkinlikleri görülmemiş düzeyde yükseldi. 1936 yılında kişi başına 21 ruble harcanırken, bugün 382 ruble harcanıyor.

Sovyetler Birliği'nde, kapitalist ülkelerin tersine yalnızca politik haklar değil, toplumsal haklar da garanti altına alınmaktadır. Leonid Brejnev bu konuda şöyle yazıyor: «Sosyalist demokrasinin, burjuva demokrasiye kıyasla en önemli özelliklerinden biri sadece politik hakları değil, sosyal ekonomik hakları da ilan etmesi ve bunları sadece ilan etmekle yetinmeyerek sağlam garantilerle hazırlamasıdır. Yüksek derecede gelişmiş ve olgunlaşmış sosyalist toplumda, sosyalist demokrasinin bu belirli özelliği iyice ortaya çıkmaktadır.» (BSS, Aralık 1977, S. 12).

HİÇBİR DAYANAK NOKTASI OLMAYAN SOSYALİZMİ GÖZDEN DÜŞÜRME ÇABALARI

Burjuva ideologları ve her türden gericiiler Sovyetler Birliği'ni karalamakla anti - Sovyetizmi tırmandırarak komünizme açılan gelişmiş sosyalizmi lekelemeye çalışıyorlar. Saldırı odaklarını Sovyet insanlarının hakları ve özgürlüklerine yöneltiyorlar. Yeni Anayasa'nın kabul edilmesinin ardından gelen karalamalar da çoğunlukla bu yöneydi. Yurttaşların hak ve özgürlüklerinden yararlanmasının kesinlikle toplum ve devletin çıkarlarına, başka yurttaşların çıkarlarına karşı kullanılmaması ilkesine saldırıldı. Yeni Anayasaya «devletin çıkarları için yurttaşların çıkarlarının feda edildiği» yolunda yaygaralar koparıldı. Hatta «Sovyet yurttaşlarının hiçbir hakkı yoktur» gibi saçma sapan sonuçlar çıkarıldı.

Maocular, sosyalizmin gelişmesine ve bunu bağrında somutlayan Sovyetler Birliği'ne en azgınca saldırıların başında yer alıyorlar. Onlar hâlâ, bu gelişmeyi «kapitalizmin gelişmesi» olarak göstermeye yeminlidirler. Onlar SSCB'nin komünizm yolunda engin kazanımlarını tüm dünya insanları gözünde küçük düşürmek için daha çok çaba harcayacaklar. Tüm bu karaçalmaların bir yönüyle kapitalist dünyada sömürüyü, insan haklarının ayaklar altına alınmasını haklı çıkarmak yolunda kullanıldığı da açık.

Sosyalist toplumun gelişmesiyle, daha mükemmelleşmesiyle sağdan ve «sol»dan gelen karalamaların, lekelemelerin daha bir azgınlaşacağını anlamak zor olmasa gerek. Çürüyüp, tarihin çöplüğüne gitmekte olan toplum sistemini savunanlar, doğaldır ki, tüm insanlığın en yüce idealini gerçekleştirmeye yönelen halkları ellerinden geldigince karalayacaklardır. Ama tarihin bir dersi haline gelmiş bir atasözünün de anımsamakta yarar var. «İt ürür kervan yürür.»

22 Ekim 1962

ABD EMPERYALİZMİ KÜBA'YI ASKERİ ABLUKA ALTINA ALDI

17 Nisan 1961 sabahı Amerika, 2 bin paralı askerle Küba'nın Playa Giron bölgesine çıkartma yaptı. SSCB'nin etkin desteğiyle Küba halkı bu istilayı yenilgiye uğrattı. 1962 sonbaharında ise Küba'ya karşı askeri saldırıya geçmeye hazırlanan ABD, Küba halkının devrimi koruma kararlılığı ve başta SSCB olmak üzere sosyalist sistemin direnişi sonucu bu saldırıya cesaret edemedi ve çıkmasına ramak kalan bir nükleer savaş engellendi.

24 Ekim

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER GÜNÜ

28 Ekim 1959

CAMILLO CIENFUEGOS ÖLDÜ

Genç yaşta devrimci saflara katılan ve «Granma» yatı ile Küba'ya çıkan grupta yer alan Camillo Cienfuegos 6 Şubat 1932'de Havana'da doğmuş ve 28 Ekim 1959'da spor bir uçakla Camaguey'den Havana'ya giderken hiç bir iz bırakmadan kaybolmuştur.

29 Ekim 1918

LENİNCİ KOMSOMOL KURULDU.

1 Kasım 1955

CEZAYİR'DE HALK DEVRİMİ BAŞLADI.

dünya
yaprağı

SOVYET GENÇLİĞİNİN GÜVENCESİ

«Yeni Anayasayı Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 60. yıldönümü öncesinde kabul edeceğiz. Bu, ülke yaşamındaki en büyük iki olayın sadece zaman olarak aynı döneme denk düşmesi değildir. Bu olaylar arasındaki bağ çok daha derindir. Yeni Anayasa, Sovyet Devleti'nin altmış yıllık gelişmesinin toplu bir sonucudur. Yeni Anayasa, Ekim Devrimi'yle ilan edilmiş olan düşüncelerin ve Lenin'in öğütlerinin başarıyla hayata geçirildiğini açıkça ifade etmektedir.»

Seçkin Leninci devlet adamı Leonid Brejnev'in, 4 Ekim 1977'de SSCB Yüksek Sovyeti'nin tarihsel toplantısında yaptığı bu konuşmanın üzerinden 1 yıl geçti.

Hepimizin anımsadığı gibi, Sovyet toplumunun komünizm yolunda daha da ilerlemesi için en büyük perspektifleri çizen SSCB Yeni Anayasasının taslak tartışmaları sırasında 400 bin Sovyet insanı, önerileri ile Anayasa taslağıyla ilgili düzeltmelerin yapılmasını istemiştir. Ayrıca, Sovyet gençliğinin Yeni Anayasa taslağının tartışmalarına geniş ölçüde katılımı büyük önemdedir. Sovyet gençleri, Leninci Kom-somol'un toplantılarında ve mektuplarla bazı düzeltmelerin yapılmasını istemiş, Kom-somolskaya Pravda'ya bu konuda binlerce mektup yağmış ve tüm bu tartışmaların sonucunda Yeni Anayasa taslağının 118 maddesinde düzeltmeler yapılarak yeni bir de madde eklenmiştir.

Bu tartışmalar sırasında Sovyet gençliğinin dikkati, çalışma, eğitim, çevre korunması ve sanayi işletmelerinde kolektif ruhun geliştirilmesi

üzerinde toplanmıştır. Genç Sovyet erkekleri ve kızları SSCB Yeni Anayasası'nın onaylanmasını coşkuyla kutladılar. Bu, anlaşılabilir bir şeydir. Çünkü Sovyet ülkesinin yeni temel yasası her genç insanın yaşamının özünü ilgilendiren çok sayıda hakkı (çalışma, eğitim, dinlenme, sosyal güvenlik, sağlık ve kültür olanaklarını kullanma) güvenceliyordu.

YENİ ANAYASA GENÇLİĞE NELER GETİRDİ?

Yeni Anayasayla «Bütün Halkın Devleti»ne büyüyen, açılan proletarya diktatörlüğü genelinde tüm toplumsal örgütlerin özelde de gençliğin «devlet ve toplum işlerinin yönetimine, politik, ekonomik ve sosyo - kültürel sorunların çözümüne» daha etkin bir biçimde katılımını sağladı (Madde 7). Seçilme yaşı 18'e indirilerek gençlere duyulan güven bir kez daha yinelandı.

Sosyalist toplumda, Sovyet toplumunda temel olan çalışma hakkıdır. Hiçbir genç işsiz kalma, yararsız olma korkusu duymaz. Yeni Anayasa'da da, çoktan güvence altında olan çalışma hakkına, meslek seçme hakkı da eklenmiştir. (Madde 40).

«SSCB'de yurttaşların genel ve mesleki eğitimini sağlayan, komünist eğitime, gençlerin manevi ve fiziki gelişmesine hizmet eden, onları çalışmaya ve toplumsal faaliyete hazırlayan tek eğitim sistemi mevcuttur ve mükemmelleşmektedir.» (Madde 25). Bu eğitim sisteminde herkes, ilkokuldan yüksek öğrenim kurumuna dek ücretsiz öğre-

nim görür. Yeni Anayasayla ortaokul eğitimi zorunlu kılınmış, meslek eğitimi ve yüksek öğrenimin yaygınlaştırılması hedef alınmıştır. (Madde 45). Yeni Anayasa, Sovyet gençliğinin eğitimle yeteneklerini en iyi biçimde geliştirmesini sağlamaktadır. Tüm bu veriler şu somut durumun bir göstergesidir: SSCB'de 1950'de eğitime yapılan harcamalar 4,9 milyar ruble iken, 1977'de bu sayı 26,5 milyar rubleye ulaşmıştır.

«Devlet 'her insanın özgür gelişimi, herkesin özgür gelişmesi için koşuldur' şeklindeki komünist ideale uyarak yurttaşların yaratıcı güçlerini, yetenek ve becerilerini kullanmalarını ve kişinin her bakımdan gelişebilmesi için gereken olanakların genişletilmesini amaç edinir.» (Madde 20). Bu konuda da en güzel örnek Sovyet gençlerinin tam oluştumulu bir kulüpte yapılan spor etkinliklerinin bir yıl için 30 Kapık'e malolmasıdır. Bir diğer örnek de 800 binden fazla bölümü olan 135 binin üzerinde sanat kuruluşunun 15 milyon amatör Sovyet sanatçısını bağrında toplamasıdır.

SSCB Yeni Anayasası, Sovyet toplumunun gelişiminde tarihsel bir aşamanın somut belgisidir. Gelişmiş bir sosyalist toplumun yaşam yasası niteliğinde olan Yeni Anayasa, Sovyet insanının yaşamında sosyalist normların en üst düzeyde gerçekleştirilmesinin de somut göstergesidir. Yeni Anayasayla Sovyet toplumu, Sovyet insanı ve Sovyet gençliği sosyalizmin utkusunu dünyaya bir kez daha muştulamıştır.

DAYANIŞMA

Ülkemizdeki faşist tirmanışa karşı uluslararası alanda sesler yükselmeye devam ediyor. İGD'ne, özellikle genç insanlara yönelik faşist terörü mahkûm eden çok sayıda mektup geliyor. Bunlardan, Britanya Komünist Partisi'nden Jack Woddis adıyla gelen ve son olarak Ankara'da TIP ve Genç Öncü üyesi 6 kişinin öldürülmesiyle ilgili olan dayanışma mektubunu yayınlıyoruz.

BÜYÜK BRİTANYA KOMÜNİST PARTİSİ

İleri Gençler Derneği - İGD

Sevgili dostlar,
Britanya'da kamuoyu bu hafta beş öğrencinin vahşi bir biçimde öldürülmesi örneğinde belirginleşen Türkiye'deki faşist terörü nefretle karşılamaktadır.

Türkiye'de işçi sınıfına ve demokratik kamuya karşı girişilen bu eylemleri, çağımız Avrupa'sının ruhuna tümüyle aykırı olarak kabul ediyor ve bu nedenle hükümetinizin önlemede etkisiz kaldığı faşist grupların terörünü bozguna uğratma çabalarınızda size ve tüm Türk demokratlarına dayanışma ve desteğimizi dile getirmek istiyoruz.

Sıcak selamlarımızla,
Saygılarımla
Jack Woddis
Uluslararası Bölüm

KÜBA

Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın önderi ve ozan José Martí Küba Devriminin başlatıcısıdır. Uzun yıllar İspanyol sömürgecilerine karşı savaşım vermiş ve bu savaşım sırasında yaşamını yitirmiştir. Küba Devrimci Partisi'nin kurucusu olan José Martí, ABD emperyalizminin gelişmesine ve bölge halkları üzerine bela olacağına ilk dikkati çeken kişi olmuş zamanında. Hepinizin bildiğini sandığım «Guantanamo» adlı şarkının sözlerini de Martí yazmış.

İsmine, heykellerine, resimlerine her yerde rastlanıyor. Kaldığımız okulun adı da José Martí. Her bölgede bir öğretmen okulu varmış. Devrimden sonra yapılmışlar. Yatılı olan okulda 2 doktorlu bir revir, 4 basketbol, 4 voleybol sahası, masa tenisi, satranç odaları, büyük bir tiyatro salonu, kütüphane ve göz alabildiğine uzanan bir bahçe var.

İnsan merak ediyor. Hemen bu okulun özel olarak yapıp yapılmadığını sordum. Tüm eğitim kurumlarında, öğrencilerin gereksinimlerini karşılayacak bir şey varmış. Özellikle öğretmen eğitimine önem veriliyor. Devrimin en büyük ve ilk kazanımlarından biri, çok kısa bir zamanda okuma - yazma bilmeyenin kalmaması. Her yaşta, her meslekte herkes için eğitim olanağı sağlanmış durumda.

İRK AYIRIMI YOK

Küba'da ilk dikkat ettiğimiz şey

halkın bileşimi oldu. Küba halkı melez, zenci ve beyazlardan oluşuyor. Bunlar da çeşit çeşit. En çok melez var. Bu farklılık piyoner gruplarına bakınca daha belirginleşiyor. Ama şunu kesinlikle söyleyebilirim ki, ırk ayırımının suyu çıkmış. Küba'da ırk ayırımı olmadığını öyle yapmacık davranışlarla gösterdiklerini sanmayın. Caddelerde zenci ve beyaz çiftler el ele dolaşıyor. Zenci kadın trafik polisleri çoğunlukta. Hele çocuklar arasında böyle bir ayırım olduğunu sanmak bile olası değil. Eminim ki başka ülkelerde insanların renklerinden dolayı ayırımı tabi tutulduklarını Kübalı çocuklara anlatmak güç olacaktır.

İŞÇİ KONUTLARI

Festival'in başlamasından bir hafta önce Havana'ya gitmiştik. Küba'yı tanıyacak bol vaktimiz oldu. O günlerde, çevreyi gezerken gördüğümüz konutların yapımında değişik bir uygulama güdülmüştü. Blok yapılarında, yakında bulunan bir fabrikanın işçileri oturuyordu. Sosyalizm işçilere, toprak ve ev yapmaları için gerekli her türlü malzemeyi, teknik olanağı karşılıksız olarak vermiş. İşçiler evlerini boş zamanlarında çalışarak yapmışlar. Kendi beğenilerine uygun olarak. Ve kendileri oturuyorlar.

YOĞUN ÇALIŞMA

Festival öncesi zamanı yoğun bir biçimde değerlendirerek geçirmeye çalıştık. Pankartların, afişlerin hazırlanması, bir salonda Türkiye gençliğinin savaşımını anlatan serginin açılması, el işlerinin, folklor giysilerinin sergilenmesi zamanımızı alıyordu. Bir mitinge hazırlanır gibi hazırlanıyorduk.

Kaldığımız yerde, F. Almanya, İtalya, Fransa, Avusturya, Lüksemburg, Malta gibi Batı Avrupa ülkeleriyle birlikteydik. Ayı yoğun hazırlık içindeydiler: Açılış günü olan 28 Temmuzdan, büyük törenden önce her şeyi hazır etmek.

Bir yoğun hazırlığı da Kübalı dostlarımız sürdürüyordu: Devrimin başlangıç tarihi olan Monkada Kışlası Basını'nın 25. Yıldönümü hazırlıkları...

(Devam edecek)

11.FESTİVAL'E HAZIRIZ

CÜNEYT BAŞBUĞ
İGD Uluslararası
İlişkiler Müdürü

DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER MİTINGİ KOCAELİ'DE YAPILDI

14 Ekim günü Kocaeli Devrimciler Birliği'nin yığinsal olarak katıldığı ve Kocaeli bölgesi demokratik kuruluşlarının desteklediği «Demokratik Hak ve Özgürlükler Mitingi» yığinsal bir şekilde yapıldı.

5000'den fazla ilerci, yurtseverin katıldığı miting, düzgün ve disiplinli kortejler oluşturularak saat 14.00'de Anıt Parkı'nda başladı. Miting'de binlerce kişi sık sık «İşçi Sınıfı Partisine Özgürlük, 141 - 142 kalkacak özgürlükler alınacak, KDB derhal açılmalıdır, Faşizme geçit yok, Yaşasın Ulusal Demokratik Cephe, Gençliğe can güvenliği, Analar Doğurur Faşistler öldürür, İGD'ye uzanan eller kırılacak» sloganlarını haykırdı. Yürüyüş ve mitinge Kocaeli bölgesi ilerci kadınları da yığinsal olarak katıldı.

Miting alanında toplanan kitleye ilk konuşmayı KDB'den bir temsilci yaptı. Konuşmasında, faşist saldırıların günden güne yoğunlaştığını, kanlı gerici faşist ayaklan-

ma provalarıyla faşizmin kanla, kurşunla, tırmandığını ve hükümetin faşist tehlikenin üzerine yürüyeceği yerde demokratik örgütleri kapatıp yöneticileri hakkında koğuşturmalar açtığını vurgulamış ve bu tutumundan bir an önce vazgeçmesini istemiş, konuşmasını işçi sınıfının partisi'ne konan yasağın kaldırılmasını isteyerek bitirmiştir.

Daha sonra demokratik örgütler adına bir temsilci ve İGD Marmara Bölgesi Sekreteri söz alarak günümüzün ekonomik ve siyasal bunalımlarının nedenleri üzerinde durarak, tüm ulu-

sal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği çağrısını tekrarladılar.

Miting yapılan and içme töreninden sonra sona erdi.

Mitingden sonra Kocaeli Bölgesi Demokratik örgütleri «141-142'ye Hayır Haftası»yla ilgili olarak Yurt sinemasında yığinsal bir forum düzenlemişlerdir. Forumda ÜRÜN Dergisi sahibi Ural Ataşer, Aydın Engin, Oya Baydar haftanın önemini içeren birer konuşma yapmış, İnsan Hakları Komisyonu Fransa Komitesi'nden bir temsilci de konuk olarak katılmıştır.

TURGUTLU TARIM İŞÇİLERİ AĞA ZULMÜNE VE SÖMÜRÜYE KARŞI DİRENDİ

Turgutlu'nun İstasyon semtine yerleşmiş olan tarım işçileri, demokratik, ekonomik, hakları için 4 gün süren bir direniş yaptılar.

Sabahın alaca karanlığında işe gidip, akşamın alaca karanlığında evine dönen ve 13 - 14 saati bulan yoğun, yıpratıcı, yıldırıcı çalışma karşılığı ellerine ancak 65 lira geçen yüzlerce tarım işçisi, ezilip, aşağılanan kadın işçiler; pamuk toplama yevmiesinin 150 lira olması için; 1 kilo pamuk toplama ücretinin 3 liradan ödenmesi için; piriç biçme yevmiesinin 300 lira olması için; 8 saatlik işgünü için; kadın işçilere saygılı davranılması için; tarım işçilerinin mal gibi seçilerek götürülmemesi için; tarım işçilerinin her türlü sosyal güvenceye kavuşması için; kapitalist toprak beyle-

rine karşı, az topraklı köylülerle, yöredeki işçi, esnaf ve onların demokratik kuruluşlarıyla tam bir dayanışma içinde, 4 gün 4 gece süren yiğit bir direniş koydular.

Ve... tezgâhlanan oyunlar sökmedi. Tarım işçileri sonuna kadar direndiler. İlerici Gençler Derneği Turgutlu Şubesi, Beton - İş Sendikası Turgutlu Bölge Tem-

silciliği ve yöredeki diğer demokratik kuruluşlar bu 4 direniş günü boyunca tarım işçileri ile dayanışmalarını sıcak tutarak, olayı halka duyurarak, bildiriler dağıtarak tarım işçilerinin haklı istemleri doğrultusundaki mücadelesini sonuna kadar desteklediler.

**TURGUTLU'DAN
İLERİCİ YURTSEVER
GENÇLER**

TARSUS'TA İGD'YE UZANAN ELLERİ KIRACAĞIZ!

İGD hareketi Tarsus'ta gelişip güçleniyor. Tarsus'ta her yeni gün, henüz şube veya temsilcilik açılmamış olmasına karşın yeni yeni işçi ve öğrenci gençlerin İGD saflarına katılmasıyla başlıyor.

Tarsus'ta İGD hareketinin bu hızlı gelişiminden, örgütlenmesinden korkan küçük burjuva devrimcileri ve maocular salt İGD hareketine karşı birlik olup 18 Ekim 1978 günü 50 kişilik gruplarıyla 2 İGD üyesine saldırdılar. Evet yalnızca 2 İGD üyesine, 50 karşı - devrimci. Bu örnek, onların

İGD'den, İGD'lilerden ne kadar korktuklarının en somut kanıtıdır.

Ve akılları sıra halkı yanlarına çekmek isteyen bu en önce kendileri halktan kopmuş, sapık unsurlar arkadaşlarımıza saldırırken «vurun faşistlere» diye bağıyorlardı.

İşçi sınıfına ters sapık akımların İGD'ye saldırıları ilk değildir. Ancak böylesi kallesçe saldırılar bizleri yıldıramaz.

İGD'YE UZANAN ELLERİ KIRACAĞIZ!..

TARSUS'LU İLERİCİ YURTSEVER GENÇLER

BALIKESİR'DE YOLLARDAKİ FAŞİST İŞGAL'DE KIRILIYOR

Necatibey Eğitim Enstitüsündeki faşist işgal, öğrenci - idare işbirliğinin en güzel örneklerinin yaşama geçirilmesi ile bütünüyle kırıldı.

Enstitüdeki işgalin kırılmasından sonra bir takım küçük burjuva devrimcilerinin ve maocuların faşist işgalin kırılmasından kendilerine pay çıkartmak, parsa toplamağa çalışmak istedikleri günlerde, faşistler, yollarda, sokaklarda cirit atıyorlar, her gördükleri yerde ilericileri döverek, planlı saldırılar düzenliyorlardı.

Bu böyle sürüp gidemezdi. Balıkesir'li ilerci yurtsever gençler, enstitüde olduğu gibi şehirdeki faşist işgali de kırmaya kararlıydılar. Bu kararlarını hayata geçirmek için bir dizi eylemlere başladılar. Ve Balıkesir'deki diğer anti - faşist öğrenci gruplarını da aynı amaçla savaşmaya, eylem birliğine çağırıldılar. Ne yazık ki kendileri dışındaki her politik görüşe, demokratik örgütlere «pasifist» damgasını vuran küçük burjuva devrimcisi akımlar, bu zavalılar, ilerci gençler faşist saldırılara anında karşılık verirken, bütün cadde ve sokaklarda bildiri dağıtıp, ilerci gençliğin tek yayını İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi'ni satarken, demokrat kişileri somut savaşım alanlarından başka yerlere, faşistlere karşı direnmek yerine, evlerine kapanmaya çağırarak pasifizmin batağına hem de batağın göbeğine düştüler.

Balıkesir'de ilerci yurtsever gençlerin başlattığı anti - faşist savaşımın ne denli gerekli olduğu gün gibi çıktı. Balıkesir'li ilerci gençler bunun bilinciyle başlattıkları eylemlerin kesin sonuçlarını almaya başladılar. Bu örgütlü ve dirençken gücün karşısında neye uğradıklarını şaşırarak faşistler Balıkesir'de eriyip gidecekler.

Nitekim geçtiğimiz günlerde okuldan dönen ilerci gençlere saldıran faşistler, anında cevaplarını aldılar ve geldikleri gibi inlerine dönmek zorunda kaldılar.

BALIKESİR'Lİ İLERİCİ YURTSEVER GENÇLER

SORARIZ

Bay Zekeriya
Pazara çarşıya çıktın
Açıldı sana bir kampanya.
Gözlüklerinin arkasındaki göz
Kara kaleminden tek söz
Doğru değildi.
Ne senin anlattığın gibiydi
Nâzım,
Ne Sovyetler,
Ne sosyalizm.
Kaç para aldın diye sormuyoruz,
Kaça sattın diye de.
Ama hesabını top yekûn
İşte onu SORARIZ (!)

Sezer DEMİREL

UYARI

Öldürmeyin kelekleri
Koparmayın çiçekleri dallarından
Öldürmeyin kelekleri
Çekin elinizi insan bulutlarından
Ve kana bulamayın bahar rüzgârlarını
Toprak, bu toprak
Yeşermek istiyor
Kesmeyin artık meyveye dönmüş dalları
Kırmayın kanadını güvercinlerin
Çekilip oturun, kör karanlığınıza
Ve el uzatmayın şavkına yıldızların
Yurt, bu yurt
Işımak istiyor
Bu bir uyarıdır
Dilek değil, bilersiniz

Sabri YÜCEL

BİZ DE ÖRGÜTLÜ GÜCÜMÜZÜ YARATACAĞIZ

İYĞ ● İsminizi öğrenebilir miyiz?

● Mustafa Gül.

İYĞ ● Sayın Mustafa Gül, köyden ne zaman ve ne için geldiniz? Geldiğinizden beri bu işte mi çalışıyorsunuz?

Mustafa Gül ● Ben öksüzüm. Köyde kimim kimsem yoktu. Anam da babam da ölmüştü. Köyde karnımı bile doyuramaz bir durumda kaldım. Ben de iki yıl önce İstanbul'a geldim. İstanbul'a geldikten sonra hemen hamallığa başlamadım, önce devamlı ve düzenli bir iş aradım. Ama bulamadım. Bulduğum yerde de bir iki haftadan fazla çalışmadım. Aldığım para ancak boğazıma yetiyor, kaldığım otelin kirasını dahi ödiyemiyordum. Üstelik çalıştığım yerlerden hiç biri beni sigortalamadı. Ben de başladım buraya gelip çalışmaya, arkalıgın altına girmeye.

İYĞ ● Mustafa arkadaş, yaptığınız iş gerçekten çok zor ve yıldırcı bir iş. Ancak bunun karşılığını alabiliyor musunuz?

Mustafa Gül ● Kazancın yetmesi. Hangi çalışana, ama gerçekten çalışana yetiyor ki? Bize yetsin, yetişsin. Aç bile kalıyoruz. Hem de bir gün iki gün değil, bazen haftalar boyu kuru ekmekle soğan yiyoruz. Bazen günlerce işsiz kalıyoruz. H a s t a olup çalışamamaksa, o bize göre bir şey değil. Neden dersiniz o zaman hepten aç kalırız.

İYĞ ● Hastalanmak, hele sizin çalışma koşullarınızda hastalanmak olağan bir şey. Peki iş kazalarına karşı ne yapıyorsunuz? İş kazalarına karşı önlem alabiliyor musunuz?

Mustafa Gül ● Onu hiç sormayın bir kere ben ve arkadaşlarımız sigortasız. Zaten bütün Türkiye'yi gezseniz sigortalı hamal bulamazsınız.

Gün olur 300 - 400 kilo yükün altına gireriz, hem de tek parça. Dizlerimiz titrer, bükülür, eziliriz yükün altında. Çok arkadaşlarımız felç oldu, sakat kaldı bu yüzden. İlgiilenen, bakan da olmadı insanlarımızla. Yıkıldı, gitti dağ gibi arkadaşlarımız. Bizim de olup olacağımız bu. Birakin sigortasız 300 - 400 kilo yükün altına girmeyi, hemen her gün 150 - 200 kilo yükün altına gireriz bu genç yaşımızda. Haydi ben 24 yaşımdayım şimdilik dayanabiliyorum ama yanımda daha 15 - 16 yaşında olanlar yani daha ortaokul çağındaki olanlar var aramızda.

İYĞ ● Anlattıklarınız için teşekkür ederiz Mustafa arkadaş.

Mustafa Gül ● Sorunlarımızı dinlediğiniz, duyuracağınız için asıl biz teşekkür ederiz.

İYĞ ● Sizin isminizi ve yaşıınızı öğrenebilir miyiz?

● Adım Özgür Duran, 16 yaşımdayım.

İYĞ ● Siz, köyden ne zaman ve ne için geldiniz? Hamallıktan evvel başka işlerde çalıştınız mı? Burada karşılaştığınız güçlükleri bize anlatır mısınız?

Özgür Duran ● Köyden yene geldim. Köyde geçim olanakları yok. Toprak az, nüfus çok. Babalarımız da amcalarımız da şimdi bizlerin yaptığı gibi oraları bırakarak İstanbul'a gelip bu işle uğraşımlar.

Ancak ben de Mustafa gibi gelir gelmez bu işe başlamadım. Çeşitli yerlerde işçilik, tezgâhtarlık yaptım, haftalıkla. Ancak haftalık yetmedi. İşte gördüğünüz gibi vurduk arkalıgı sırtımıza çalışıyoruz. Ancak ben yeri gelmişken Mustafa'nın sözlerine karşın şunu söylemek isterim ki, arkalık kader değildir. Hem de bunu yine Mustafa'nın durumuyla anlatabilirim. O bunları anlatmadı. Şöyle ki: Bir çok kimse Mustafa gibi öksüz olabilir, ancak okuyamazsa, bir meslekte devamlı çalışıp, öğrenip, bunu sürdüremezse, daha doğrusu bizim gibi yoksul köy çocuklarına bu olanaklar sağlanmazsa tabi ki Mustafa'nın arkalıgı çile yüklü olur. Ama bu Mustafa'nın suçu değildir. Mustafa arkalıgı kader olarak görüyorsa bu çürümüş, kokmuş düzenin Mustafa'ya çeşitli yollarla dayattığı zorlamaların bir ürünüdür. Kaldı ki Türkiye, ister bizim gibi hamallık yapsın, ister başka işler yapsın, özellikle bizim oradan, yani Doğu'dan çıkmış, Mustafalarla, Özgürlerle dolup taşmaktadır!..

İYĞ ● Anlattıklarınız için çok teşekkür ederiz.

Özgür Duran ● Biz teşekkür ederiz. Aslında benim anlattıklarım da Mustafa'nın anlattıkları da sorunlarımızın yalnızca bir yanı. İsterseniz Muhterem arkadaşımız da en önemli sorunlarımızdan biri olan BİRLİK konusunu anlatsın. Çünkü o bunu daha iyi biliyor.

Muhterem Açıkgoz ● Anlatayım. Öncelikle neden gerektiğini anlatayım. Aynı zamanda bunlar en önemli gereksinimlerimiz, istemlerimiz olacaktır.

Her şeyden evvel sigortasız, her an iş kazasına kurban gidebilir veya en azından sakat kalabiliriz. Bunlar dahi olmasa 35 - 40 yaşımızdan sonra hepimizde çeşitli hastalıklar başlar. En başta da romatizma, damar sertliği ve benzerleri. Kazancımız bir sonraki gün işe gelip çalışabilecek şekilde beslenmemizi bile sağlayacak düzeyde değildir. Çok önemli bir şey daha: İş sürekli değildir.

Çözüm ise varolan örnekleri tam karşılığı olmasa bile birlikten geçiyor. Birliğin biz hamallar arasındaki diğer bir adı da kol veya bölüktür.

Bu birliği kısaca tanımlayabiliriz: Sayıları değişken (50 ile 500 arasında) aynı bölgede çalışan, aynı yükleri taşıyan, genellikle aynı bölgelerden gelen hamalların bir yer tutup, yöneticilerini kendi aralarından seçip, günün bütün yükünü.. birlikte taşıyıp, çekip, akşam ise kazanılan bütün paranın bölümü oluşturanlar arasında hiç ayırım gözetmeksiz bölüştürülmesi ki bunun adı da pay sistemi.

Yararlarına gelince en önemlisi aynı maddi sıkıntıları çekenlerin, gönüllü birliği sonucu eşit kazanç sağlamaları, hastaları olduğu zaman yardımlaşma ve dayanışma göstermelerinin gerçekten işlerlik kazanması.

Sonra iş bölünüp parçalanmayıp aksine daha çok artıyor. Kişi başına düşen kazanç yükseliyor. Birlik halindeki hamalların örgütlü gücü önünde patronlar sömürülerini artıramıyorlar. Kısacası bölük söke söke alıyor paydaşının hakkını!..

İYĞ ● Verdiğiniz bilgiler ve anlattıklarınız için size ve diğer arkadaşlara çok teşekkür ederiz. Umarız birliğinizi en kısa zamanda kurarsınız.

ZİLE'DE HIÇKİMSE İYĞ'NİN SESİNİ SUSTURAMAZ!

Zile'de faşistler ve faşist polisler «İlerici Yurtsever Gençlik» gazetesini okuyan, dağıtan ilerici gençlere, gençliğin tek yayın organı olan İYĞ'yi okutmamak, dağıtırmamak istiyorlar.

19.10.1978 günü polisler, İYĞ'nin satışını ve dağıtımını yapan arkadaşlarımızı yakalayıp karakola götürdüler. Karakolda türlü, çeşitli baskılarla «Bu gazeteyi okumayın», «Bu gazete Rus uşağıdır», «Okursanız sizi çok kötü ederiz» tehditleriyle Zile'li ilerici yurtsever gençlere zorbalıklarını kabul ettirebileceklerini sandılar. Ama ilerici gençler anında verdiler cevabını, ödünsüz: «Biz işçi sınıfının savaş yolunda yürüyen gençleriz. Hiç bir güç, baskılarla, zorbalıkla bizi yolumuzdan döndüremez. Türkiye ilerici gençlik hareketinden koparamaz. İYĞ bizim gür sesimizdir. Biz İYĞ'yi okuruz da, dağıtırız da diyerek.

Bu olaydan sonra End. Mes. Lisesi önünde İYĞ gazetesini satan ilerici gençlere faşistler: «Bu gazeteyi burada okutturmuyoruz» tehditleri, taş ve sopalarla saldırmışlar, bununla da yetinmeyip MHP'li faşist katiller okuldan çıkan devrimcileri otomatik silahlarla taramışlardır.

Ancak ilerici gençler, orada da faşistlere gereken cevabı anında vermişlerdir. Olaydan çok sonra gelen polis ile olayların sorumslu olarak ilerici gençleri tutmuş, kahvelerden, sokaklardan hatta evlerinden aldıkları yurtsever arkadaşlarımızı sorguya çekmiştir.

Her zaman olduğu gibi bundan sonra da gözümüz gibi koruyacağımız yayın organımız İlerici Yurtsever Gençlik Gazetesi'nden Türkiye ilerici gençlik hareketine söz veririz ki hiç bir güç, İYĞ'yi okumamızı, dağıtmamızı engelleyemeyecek.

ZİLE'Lİ İLERİCİ YURTSEVER GENÇLER

İGD GAZİANTEP ŞUBESİ KAPATILDI

20 Ekim 1978 günü İlerici Gençler Derneği Gaziantep Şubesi, polisçe basılmış, dernek binasında hiç bir suç unsuru bulunmamasına karşın kapatılmıştır.

İlerici Gençler Derneği Genel Sekreteri Alaattin Taş olayla ilgili olarak verdiği bir basın bildirisinde özetle şunları söylemiştir:

«20 Ekim 1978 günü maocu bir grubun saldırısına uğrayan arkadaşlarımız, saldırganları engelledikten hemen sonra polis Şubemizin kapısını kırarak içeri girmiş ve hiç bir suç aleti bulamamasına karşın, dernekte bulunan Ürün dergilerini suç unsuru göstererek Şubemizi kapat-

mış, Şube yöneticilerimiz hakkında mahkeme açılmıştır.

Yüzlerce kez söyledik. Yine söylüyoruz ki: Mevcut hükümet, anarşiyle uzaktan yakından ilgisi olmayan örgütler üzerindeki anti demokratik uygulamalardan vazgeçmelidir. Böylesi uygulamalar, MHP, ÜGD, ÜO gibi gizli, açık faşist yuvalarda barınan eli silahlı faşist canilerin saldırılarına daha bir hız vermesine neden olmakta, hedef şaşırtmakta, demokrasi düşmanlarının ekmeğine yağ sürmekten başka bir işe yaramamaktadır. Mevcut hükümet, faşist demagogilerin etkisinden sıyrılmalı ve faşist örgütlerin odaklarına yönelmelidir.»

DÜZCE İGD GEREKÇESİZ OLARAK SÜRESİZ KAPATILDI

10 Eylül 1978 günü maocu faşistler tarafından katledilen Düzce İGD üyesi Önder Alkan'ın daha kanı kurumadan Düzce İGD yöneticileri ve üyeleri hiç gerekçe gösterilmeksizin tutuklandı.

Arkasından 25 Eylül 1978 günü Bolu Valiliği Düzce İGD'yi gerekçesiz ve süresiz olarak kapattı.

Türkiye ilerici gençliğinin bir parçası olan Düzce ilerici gençliğinin üzerindeki faşist baskılar maocu faşistlerin alçakça cinayetleri, valiliğin anti demokratik uygulamaları ve bunların aynı zamanlarda aynı hedefe yönelmeleri şunu açıkça gösteriyor ki burjuvazi gençlik ör-

gütleri arasında boy hedefi olarak İGD'yi seçmiştir.

Yalnızca bu ayın ilk yarısında faşistler ve maocu faşistler iki İGD üyesini, iki yigit savaşırmızı haince katlettiler. Yine aynı günler içinde onlarca İGD üyesi, yöneticisi gözaltına alındı, tutuklandı. Onlarca İGD şubesi basıldı, bombalandı, yıkıldı, kapatıldı.

Ancak İlerici Gençler Derneği'ne yönelik bu çok yönlü saldırılar, her soydan ve boydan uygulayıcıları, karşı devrimciler, faşistler gereken cevabı alacaklar. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın...

DÜZCE'DEN
İLERİCİ YURTSEVER GENÇLER

**LENİNCİ KOMSOMOL'UN
60. YILI**

TÜM DÜNYA GENÇLİĞİNE KUTLU OLSUN

Bu sayımızda yer alan Dünya Turu'nu 25-29 Nisan 1978'de yapılan 18. Kongresi ve 29 Ekim'de kutlanacak olan 60. yıldönümü nedeniyle Leninci Komünist Gençlik Birliği'ne (Komsomol) ayırdık. Sovyet Gençliği'nin savaşkan öncüsünün 60. yıldönümü ile Ekim Sosyalist Devrimi'nin 61. yıldönümünün aynı döneme rastlaması da ayrı bir önemdedir.

Yıl 1920... Komsomol'un 3. Kongresi. V. İ. Lenin tarihsel söylevini tamamlamış ve kongre delegelerinin sorularını cevaplıyor. Kuzey Osetya'dan bir delege Lenin'e şu soruyu yöneltiyor: «Bizim orada okul yıkıntı halinde ne yapalım?». Tüm çağların en büyük düşünürü, tüm zamanların en usta eylemcisi Lenin bir süre salonda gözlerini dolaştırdıktan sonra hafif bir gülümsemeyle şu cevabı verdi: «Yıkıntı halinde mi? Onarın onu.» İşte Lenin'in bu kısa ve özlü sözü Komsomol'un komünizm kuruculuğu yolundaki çalışmasında önemli bir yer tutar.

SOVYET GENÇLİĞİNİN ÖNCÜ MÜFREZESİ DOĞUYOR...

Ekim devriminin ateşleri içinde doğan ve sınıf savaşımında çelikleşen Komsomol 29 Ekim 1918'de Lenin'in girişimiyle Moskova'da yapılan İşçi Köylü Gençlik Birlikleri 1. Kongresiyle doğar. Bu doğuş Kongreye katılan 175 delege ve 19 danışmanın «Sesimiz, tüm dünyanın devrimci gençliğini bayrağımız altına çağırarak dünyanın dörtbir yanında yankılanacak» haykırışıyla başlar. Yüce Lenin'in gençliğe vasiyetleri ve Leninciliğin sağlam temelleri üzerinde kurulan komünist gençliğin yeni tipteki devrimci örgütü Komsomol, 60 yıllık tarihinin her sayfasında, barış

dönemlerinde olduğu gibi savaş dönemlerinde de Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin yönlendirmesi altında, görkemli utuklar kazımıştır.

6 değişik nişanla ödüllendirilen Komsomol ve onun öncülüğündeki genç Sovyet insanları, sosyalist toplumun kuruluşunun her aşamasına -Ekim devrimine, iç karşı-devrimin saldırılarına karşı savaşma, ülkenin ekonomisini onarmaya, iç savaştan sonra açlığa ve yıkıma karşı savaşta, faşizmin saldırısının yerle bir edildiği Büyük Anayurt Savaşında, savaştan harab olmuş ekonominin yeniden inşası dönemine ve bugün Sovyet gençliğinin çalıştığı dev projelerin gerçekleştirilmesine etkin olarak katılmıştır.

KOMSOMOL'UN BUGÜNÜ

Komsomol genç bir örgüt. (üyelerinin çoğu halen 18 yaşına girmemiştir). Ama bunun yanında partinin en sadık yardımcısı ve onun en güçlü kaynağı olan Komsomol her yıl binlerce üyesini -23 yaşını doldurduktan sonra- partiye gönderir. 1918'de 22 bin 100 üyesi olan Komsomol 1940'da 10 milyona, 1966'da 23 milyona ve 1978'de de 37,8 milyona yükselttiği üye sayısını sürekli aktif tutmuş ve ülkenin tüm köşelerine kadar uzanan yaygın bir örgütlenme ağıyla genç Sovyet insanların en geniş kesimini, gelişmiş sosyalist

toplumun aşılmasında, SBKP'nin Marksçı-Leninci çizgisi doğrultusunda, komünist toplumun kuruluşuna katmıştır. Örneğin, 4 milyon gençten oluşan yapımcılar ordusu 74-78 yılları arasında sanayide, elektrik mühendisliğinde, taşımada ve tarımda 760 proje gerçekleştirdiler. Şimdi de 10 binden fazla genç komsomol'un, «Olimpiyatlar için herşeyi mükemmel yapmak için ilerle!» belgisi altında ülkeyi 1980 Moskova Olimpiyatlarına hazırlıyorlar.

Komsomol, Sovyet gençliğinin eğitiminin yetkinleşmesine ve geliştirilmesine yoğun bir biçimde yardımcı olmakta ve 40 milyondan fazla öğrencinin okuduğu 149 bin genel okulda, 4 milyondan fazla genç erkek ve kızın uzmanlaştığı 6.300 meslekî okulda ve her yıl 9,7 milyon uzman yetiştiren yaklaşık 5 bin üniversite ve uzmanlık okulunda eğitimin yönlendirilmesine katılmaktadır.

Komsomol, gençler ve çocuklar için toplam tirajı 75 milyona varan 234 gazete ve dergi yayınlamaktadır. Diğer yandan 1 yılda yayınlanan 630 kitabın toplam tirajı ise 52 milyondur. Komsomol ülkenin yönetimine de etkin olarak katılır: 452 bine yakın komsomol ve toplam 720 binden fazla genç, yerel Sovyetlerde çalışmakta ve burarlarda gençliğin ekonomik, toplumsal ve kültürel sorunlarının çözülmesinde önemli bir rol oynamaktadır; bu hak Komsomol'a SSCB Anayasası ile tanınmıştır.

Her yıl 4,5 milyon yeni gencin katılmasıyla Komsomol'un saf-ları genişlemekte (14 yaşına gelmiş herkes Komsomol'a üye olabilir) ve bu niceliksel büyüme gerçek bir Marksizm-Leni-

nizm okulu olan Komsomol'da niteliksel bir olaunlamaya dönüşmektedir. İşte böylece Sovyet gençliği ve onun öncüsü Komsomol, uluslararası gençlik hareketine dayanışmasını yükseltmekte, kafasını ve kalbini dünya gençliğinin savaşım-larına adamaktadır.

1978'in Ekimi Sovyet Gençliği ve tüm dünya gençliği için büyük bir önemde. Çünkü Sovyet gençliğinin öncü müfrezesi 60. yıldönümünü tüm dünya gençliğinin «Selam Olsun Sovyet Gençliğine!» haykırışları arasında kutlayacak. Şanlı eylemlerle dolu bir 60 yıl: «Leninci Komsomol'un 60. Yılı Tüm Dünya Gençliğine kutlu Olsun!»

3. Komsomol Kongresinde Lenin delegelere konuşurken.

Uzay kahramanları Yuri Romanenko, Georgi Greçko, Aleksey Gubarev, Vladimir Remek ve diğer kozmonotlar Komsomol'un 18. Kongresini selamlarken.

